

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΗΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΗΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκυκλιζόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—
ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100, Ἐξά-
μηνη δραχ. 55, Τρίμηνη δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ : Αἰγυπτίου γρόσια διατιμ. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 41ος

Ἀθήναι, 23 Ἰουνίου 1934

Ἔτος 56ον.—Ἀριθ. 30

Ο ΑΣΠΡΟΣ ΛΥΚΟΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ NORBERT SEVESTRE

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

— Ἀφέντη μου, ὁ ἀνάξιος ὑπηρε-
της σου σὲ προσκυνάει μ' ὄλο του
τὸν σεβασμὸ.

— Οἱ καιροὶ ἄλλαξαν, εἶπε ὁ Νγκου-
γιέν. Δὲν βρισκόμαστε τώρα πιά στὸ
μαγαζὶ τοῦ Ντουόγκ πού μ' ἐδριζες
καὶ μ' ἔστελνες στὸν πέμπτο
κύκλο τῆς Κολάσεως. Τὰ
σάπια κρέατά μου δὲν τὰ
τσάκισαν οἱ σιδερένιοι λω-
τοὶ καὶ οἱ βρωμεροὶ σκύλοι
δὲν χόρτασαν μὲ τὰ κόκκα-
λά μου. Ποιὸς ξέρει ἂν τὸ
παλιοκούφαρό σου δὲν πάρει
σὲ λίγο τὴν θέση πού προώ-
ριζες γιὰ μένα.

— Ἀφέντη μου, βόγγησε
ὁ δύστυχος Μό.

— Σιωπή! Μὴν κάνεις τὰ
πράγματα χειρότερα. Σὲ κρα-
τῶ στὰ χέρια μου. Ἄν μὲ
κρατοῦσες ἐσύ, τί θὰ μ' ἔ-
κανες; Θὰ μὲ σκότωνες στὸ
ξύλο, θὰ μ' ἐδριζες θὰ μὲ
παράδινες στοὺς Φραντσέ-
ζους, αὐτοὺς τοὺς ἀπιστοὺς
σκύλους πού προσκυνοῦσες
γι' ἀφεντικά σου. Λοιπὸν δὲν
ἄξιζει νὰ σε λυπηθῶ.

Ὁ Μό γονάτισε.

— Ἀφέντη μου, ἰκέτευσε, σὲ πα-
ρακαλῶ...

— Σώπα: Μόνο σ' ὅ,τι σὲ ρωτῶ
νὰ μοῦ ἀπαντᾷς. Ἄν σοῦ χαρίσω τὴ
ζωὴ μοῦ ὀρκίζεσαι πὼς θὰ μὲ ὑπη-
ρετήσης πιστά;

— Ὡς τὴν τελευταία μου πνοή,
ἀφέντη μου, ἔκανε ὁ Μό πού ἀρχισε
νὰ βλέπη κάποια ἐλπίδα σωτηρίας.
Τὸ χέρι σου εἶναι πιὸ δυνατό ἀπὸ
ἓνα σιδερένιο λαστὸ καὶ τὸ δικό μου
πιὸ ἀδύνατο ἀπὸ ἓνα καλάμι, μὰ ὁ
βασίλειός τοῦ δάσους ἔχει καμμιὰ

φορὰ ἀνάγκη κι' ἀπὸ τὸ σκουληκάκι.

— Καμμιὰ φορὰ, παραδέχθηκε
ψυχρὰ ὁ Νγκουγιέν. Χρειαζομαι ἓναν
ὕπηρετῃ. Θὰ πάρω ἐσένα.

— Μὲ μεγάλη εὐχαρίστηση, ἀφέν-
τη μου.

— Ναί, βέβαια. Μὲ τὰ λόγια μοῦ

Ἐνας τζιάνῃς ἦρθε νὰ παραλάβῃ τὸν δυστυχισμένον πιστωτὴ τοῦ Ἀσπρου Λύκου
(Σελ. 350, στ. β').

δίνεις ὅσες ὑποσχέσεις θέλεις. Μὴν
νομίζεις ὅμως πὼς θὰ μὲ κοροϊδέ-
ψης. Ἐχω κάνει καὶ μ' ἄλλους πιὸ
πονηροὺς ἀπὸ σένα καὶ κανέναν
ποτέ, δὲν μὲ κοροϊδεψε.

— Θὰ ἀφοσιωθῶ μὲ ψυχὴ καὶ μὲ
σῶμα στὴν ἀφεντιά σου, ἔκανε τα-
πεινὰ ὁ Μό. Ἐσὺ θὰ προσταζῇς κι'
ἐγὼ θὰ ὑπακούω.

— Ἔστω! Θὰ σὲ βάλω σὲ δοκι-
μασία καὶ θὰ σοῦ βγάλω τὸ καρκάνι
σου. Μὰ ἔχω τὴ γνώμη πὼς κάθε
πράγμα χρειάζεται καὶ τὴν πληρω-
μή του. Ἀς ξεκαθαρίσουμε λοιπὸν

πρῶτα τίς διαφορὲς μας. Σοῦ χρω-
στῶ ἓνα σωρὸ βρισιὲς καὶ μιὰ καλὴ
ὀμπρελλιὰ. Ὅρισε μόνος σου τί πρέ-
πει νὰ σοῦ πληρώσω.

— Ἀφέντη μου, ἰκέτευσε ταπεινὰ
ὁ Μό, ἂν σοῦ ἔκανε εὐχαρίστηση, θὰ
ἦταν καλύτερο νὰ ἀναβάλλουμε αὐ-
τὸν τὸν λογαριασμὸ γι' ἄργότερα.
Δὲν εἶναι καμμιὰ βία.

— Μοῦ κάνει εὐχαρίστηση νὰ πλη-
ρώσω τὸ χρέος μου τώρα ἀμέσως.

Δὲν ἔχω παρὰ νὰ πῶ μιὰ λέξη. Ἐ-
νας ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους μου θ' ἀνα-
λάβῃ ἀμέσως νὰ σὲ πληρώσῃ τοῖς
μετρητοῖς.

— Ἀφέντη μου, ἡ καλοσύνη σου
μὲ σκλαβώνει. Πὼς λογαριάζεις ὅμως
νὰ μὲ πληρώσῃς;

— Νὰ τώρα πού μιλάς σὰν τίμιος
ὀφειλέτης. Θὰ σοῦ μιλήσω κι' ἐγὼ
σὰν τίμιος πιστωτής. Τὸ νόμισμα πού
θὰ σὲ πληρώσω τὸ λένε βοῦρδουλα.

— Ἐλεος, ἀρχοντά μου! Θὰ προ-
τιμοῦσα νὰ μὲ πληρώσῃς μὲ ὅποιο-
δήποτε ἄλλο τρόπο. Ἀλλὰ ἂς γίνη

τὸ θέλημά σου. Μονάχα παίρνω τὸ θάρρος νὰ θυμῶσθαι τὴν ἀρχοντιά σου ὅτι ἔχω πληρωθεῖ μετὰ τὸ παραπάνω σ' αὐτὸ τὸ νόμισμα ἀπὸ τῆ στιγμῆς ποὺ ἔλαβα τὴν μεγάλη τιμὴ νὰ βρισκομαι μαζί σας. Ὁ ἐξοχώτατος Τσοῦ μάλιστα, φάνηκε πολὺ γενναῖος ὡς αὐτὸ τὸ σημεῖο καὶ μετὰ τοὺς λογαριασμοὺς ποὺ κάνω μοῦ φαίνεται πὼς τὸ χρέος εἶναι ἐξωφλημένο ὁλότελα.

— Ὅχι, ὅχι, εἶπε ὁ Νγκουγιέν. Θὰ μοῦ κάνῃ ἰδιαίτερη εὐχαρίστηση νὰ σὲ ἴδω νὰ τρώς μερικὲς βουρδουλίες. Πῆς λοιπὸν ἐσὺ μονάχος σου πόσες θέλεις.

— Δέκα βουρδουλίες, ἔκανε δειλά-δειλά ὁ Μό.

— Σάν κάτι λάθος κάνεις.

— Εἴκοσι, ἀρχοντά μου.

«Ὁ Τσοῦ ζύγισε τὸν Μό στὸν ἀέρα καὶ τὸν πέταξε στὴ μέση τοῦ ποταμοῦ...»

— Δὲν ξεφλάμω μετὰ τόσες λίγες.
— Σαράντα.
— Δὲν φθάνουν.
— Θὰ μοῦ κοστίσῃ πολὺ νὰ ξεπεράσω τίς πενήντα, εἶπε ὁ Μό μετὰ φωνὴν ποὺ γινόταν ὅλο καὶ πιδ ἀδύνατη.

— Ἐγὼ τίς ξεπερνᾶω μετὰ μεγάλη εὐχαρίστηση.

— Λοιπὸν ἐξήντα!

— Ἀκόμα, ἀκόμα.

— Ἐβδομήντα!

— Στραγγύλευε! Στραγγύλευε!

— Ὁ γδόντα, ἀφέντη μου, ἔκανε

ξεφυχισμένος ὁ δύστηνος ὑπηρετής.
— Ἐκατό! εἶπε ὁ Νγκουγιέν. Οὐτε μιὰ παραπάνω, οὐτε μιὰ παρακάτω. Ὅποιος πληρῶνει τὰ χρέη του πλουταίνει, ὅπως λένε οἱ σκυλόφραγκοὶ οἱ φίλοι σου.

— Μὰ ὅχι μετὰ τὸ νόμισμα, ἀρχοντά μου. Ὅχι μετὰ τὸ νόμισμα.

Ὁ Νγκουγιέν ὥστόσο ἔκανε νόημα πὼς ἡ συζήτηση εἶχε τελειώσει καὶ βγήκε καμαρωτός, ἐνῶ ἡ Σιδόνη καὶ ἡ Τι-Σάβυ ποὺ εἶχαν φοβηθεῖ κί

ἐκεῖνες πὼς θὰ τίς καλοῦσε νὰ πληρωθοῦν μετὰ τὸν ἴδιο τρόπο, ἀναστράξαν μ' ἀνακούφιση.

Λίγα λεπτά ἀργότερα ἕνας τζιὰκ ἦρθε νὰ παραλάβῃ τὸν δυστυχισμένο πιστωτὴ τοῦ Ἀσπρου Λύκου.

Ὁ Μό τὸν ἀκολούθησε τρεκλίζοντας καὶ ἡ πόρτα ἐκλείσε πίσω τους.

Οἱ πειρατὲς μαζεμμένοι μπρὸς στὴν καλύβα τοῦ ἀρχηγοῦ σχημάτιζαν ἕνα κύκλο ποὺ στὸ κέντρο του στεκόταν ὁ Νγκουγιέν μετὰ τὰ δυὸ πρωτοπαλλήκαρά του, τὸν Τσοῦ καὶ τὸν Τριέν-Κοάτ καὶ μ' ἕνα ἄλλο πρόσωπο ἀκόμη, ποὺ ἔμοιαζε στὸν Μπά, ὅπως μιὰ σταγόνα νερὸ μοιάζει σὲ μιὰ ἄλλη σταγόνα.

Ὁ Νγκουγιέν σήκωσε τὸ χέρι του καὶ ὁ Μπά—γιατί αὐτὸς ἦταν στ' ἀλήθεια—ἐπίασε μιὰ βέργα λιγερή, χοντρή ὅσο τὸ μικρὸ δάκτυλο καὶ μακρὰ ἕνα μέτρο κι' εἴκοσι πόντους. Στὴν ἀκρὴ ἡ βέργα αὐτὴ ἦταν σχισμένη στὴ μέση καὶ στὸ ἀνοιγμα ἦταν χωμένη μιὰ μικρὴ μολυβένια μπάλλα ποὺ γιὰ νὰ μὴν φύγῃ ἦταν δεμένη καλὰ μ' ἕνα σπάγγο.

Τὰ μάτια τοῦ Ἀσπρου Λύκου πετοῦσαν σπίθες. Ἀπὸ πρὶν ἐμφραίνονταν γιὰ τὸ ἀγριο θέαμα ποὺ ὀφθαλμοί.

— Ἐκατό νὰ τοῦ μετρήσῃς! εἶπε ὁ κακοῦργος.

Ὁ Τριέν-Κοάτ ἀρπάξε τὸ θύμα ἀπὸ τὴν κότσο καὶ ἀφοῦ τοῦ ἔδωκε τὴν μπλούζα τὸν ἔβαλε νὰ γονατίσῃ μετὰ σκυμμένο τὸ κεφάλι καὶ γυρτῇ τὴ ράχη. Γιὰ τὴν ὥρα ὁ Μό δὲν ἔφερνε μεγάλη ἀντίσταση. Ἀργά-ἀργά ὁ Μπά ἄρχισε νὰ τὸν ραβδίξῃ στὶς πλάτες. Ὁ Τσοῦ μετροῦσε τίς βουρδουλίες.

— Μιὰ, δυό, τρεῖς!

Ὁ δύστηνος Μό ὑπόμεινε στωικά τὸ μαρτύριό του ὡς τίς δέκα βουρδουλίες.

Ὁ Μπά ἀναθε ὄλο καὶ πιδ πολὺ.

— Ἐντεκα, δώδεκα, δεκατρεῖς!

Ὁ κατάδικος ἄρχισε νὰ βογγᾷ. Ἀσυκίνητος ὁ Μπά ἐξακολουθοῦσε νὰ χτυπᾷ καὶ ὁ Τσοῦ νὰ μετρά.

Στὴν τριακοστὴ βουρδουλιά ὁ πρῶν ὑπηρετὴς τοῦ διοικητήριου ἔβαλε μιὰ στριγγιὰ φωνή. Στὴν τεσσαρακοστὴ φώναξε ἔλεος. Ἀπὸ τίς πενήντα καὶ πέρα τὰ οὐρλιάσματά του καὶ τὰ τινάγματα του θὰ συγκινοῦσαν καὶ τίς πέτρες ἀκόμα.

— Φτάνει! Φτάνει! Ἐλεος! παρακαλοῦσε.

— Πιδ δυνατὰ ἀκόμη! πρόσταξε ὁ Νγκουγιέν.

— Ἐξήντα, ἐξήνταμι!

Ὁ Μό καλοῦσε σὲ βοήθεια ὅλες τίς οὐράνιες δυνάμεις, τίς καλὲς σὰν τὴν Κουάμ-Ἀν, τὴ θεὰ μετὰ τὰ χίλια χέρια γιὰ νὰ τρέξῃ νὰ τὸν σώσῃ, καὶ τίς κακὲς σὰν τὸν Παναγκᾶς γιὰ νὰ τιμωρήσῃ τοὺς δημίους του.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ο ΔΗΜΗΤΡΟΣ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος—

Ἐπειτα κάθησαν ὅλοι στὸ τραπέζι νὰ φᾶνε, μὰ ἡ γυναῖκα τοῦ μωλῶν ἦταν πολὺ ἀνήσυχη καὶ πῆγε νὰ κοιμηθῇ παίρνοντας μαζί της ὅλα τὰ κλειδιά τοῦ σπιτιοῦ. Ὁ μωλῶνς ἀπ' ἄλλο μέρος ἦταν πολὺ περίεργος νὰ μάθῃ καὶ τὸ πέμπτο, ποὺ «ὁ μάντης τὸ κρατοῦσε γιὰ τὸν ἑαυτὸ του», καθὼς τοῦ εἶχε πεῖ ὁ Δημητρός.

— Ἀσε νὰ φᾶμε πρῶτα ἡσυχὸι τὰ τέσσερα, γιατί τὸ πέμπτο εἶναι κάτι ποὺ δὲν τρώγεται, τοῦ εἶπε ὁ Δημητρός.

Τέλος, ἅμα τελείωσαν τὸ πλούσιο φαγοπότη τους, ὁ μωλῶνς ἀπὸ δῶ τὸν εἶχε, ἀπὸ κεῖ τὸν εἶχε, κατὰφερε τὸ Δημητρὸ νὰ τοῦ πῇ καὶ τὸ πέμπτο καὶ τοῦ ἔταξε ἕκατὸ φλουριά.

Τότε ὁ Δημητρός ἔκαμε τὸ γεράκι νὰ ξαναφωνάξῃ γιὰ τελευταία φορά.

Κι' ὅταν ὁ μωλῶνς τὸν ρώτησε τί ἔλεγε, τοῦ εἶπε:

ΤΟ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ

(ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

ΚΓ'. — Καὶ μοῦτσος χωρὶς νὰ θέλῃ

— Ὅχι, ὅχι! φώναξε κατατρομαγμένος ὁ Μπέμπης· δὲν θὰ πῶ ποτὲ τίποτα σὲ κανένα καὶ θὰ κάνω ὅτι μοῦ λένε.

Ἐπειτα ρώτησε σιγώτερα:

— Μὰ ἡ Ἀφρικὴ εἶναι μακριά;... Πόσον καιρὸ θέλουμε νὰ πᾶμε καὶ νὰ γυρίσουμε, γιὰ νὰ με παραδώσετε στοὺς γονεῖς μου;

— Πολὺν καιρὸ, ἀποκορίθηκε ἀπότομα ὁ πιδὶ μεγάλος ἀπ' τοὺς «πειρατὲς». Ἰσως κι' ἕνα χρόνον!

— ὦ! ἕνα χρόνον θὰ κάμουν νὰ με ἴδουν; Ὁ ἀνησυχῆσουν πολὺ οἱ δικοί μου.

— Καὶ ποιὸς σοῦ φταίει; Ἀς μὴν ἔλυνες τὴ βάρκα νὰ πᾶς περίπατο. Νὰ δοξάζῃς τὸ Θεὸ ποὺ δὲν ἔπαθες καὶ χειρότερα.

— Καὶ στὴν Ἀφρικὴ ποῦ θὰ πᾶμε, ξαναρώτησε ὁ Μπέμπης δειλά, δὲν εἶναι, νομίζω, ἀραπάδες ἀγριάνθρωποι, ἀνθρωποφάγοι; Ἀν μᾶς πιάσουν καὶ μᾶς φᾶνε;

— Ἐλα! λίγα λόγια! φώναξε ἄγρια ὁ «πειρατής». Στὴ δουλειὰ τώρα Μὴ νομίζῃς πὼς θὰ σὲ τρέφουμε καὶ θὰ σὲ ταξιδεύουμε χάρισμα. Θὰ μᾶς δουλεύῃς γιὰ νὰ βγάξῃς τὸ ψωμί σου. Εἶδεμή! μπλοῦμ καὶ στὰ ψάρια!...

Καὶ γιὰ νὰ μὴν τὸν ρίξουν στὰ ψάρια, ὁ Μπέμπης ὑποχρεώθηκε νὰ γίνῃ μοῦτσος στὸ καράβι ποὺ τὸν πῆρε. Ἐκανε ὅτι τοῦ ἔλεγαν οἱ «πειρατὲς». Κουβαλοῦσε πράγματα, τραβοῦσε σχοινιά, σφουγγαροῦσε τὸ κατάρωμα καὶ μάθαινε νὰ σαφθαλῶνῃ στὰ κατάρτια καὶ νὰ λυνοδένη τὰ πανιά. Τὸ φαί του ἦταν γαλέτα καὶ τὸ πιότο του νερό. Οἱ ἄλλοι ἔτρωγαν κι' ἔπιναν ἀπ' ὅλα μὰ δὲν τοῦδιναν παρὰ κάπου-κάπου λίγο παστὸ κρέας ἢ δυὸ τρεῖς ἐλιές. Καὶ τὸ βράδυ ἔφευγε νὰ κοιμηθῇ σὲ μιὰ ψάθα, κατακουρασμένος καὶ πεινασμένος.

«Ἀπὸ τὰ ψάρια μπορεῖ νὰ γλυτώσω—συλλογιζόταν—μ' ἀπὸ τοὺς ἀνθρωποφάγους ὅταν θὰ πᾶμε στὴν Ἀφρικὴ; Ἀχ, τί μοῦ ἦρθε νὰ μῶ στη βάρκα καὶ νὰ λύσω τὸ σχοινὶ τῆς ἀγκυρᾶς! Κακὸ κεφάλι, ξερό κεφάλι, ἀδιόρθωτο κεφάλι, σπάσιμο θέλεις!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΑΛΙΤΗΣ

ΑΝΤΙ ΑΘΗΝΑΪΚΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ (*)

ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΕΖΟΓΡΑΦΙΑ

*Αγαπητή μου Διάπλασις!

Η προχθεσινή «Αθηναϊκή» Επιστολή» του κ. Φαίδωνος, πού με συγκίνησε πολύ, — μὰ πῶς νὰ σοὺ περιγράψω πόσο; — αὐτὴ εἶναι ἡ ἀφορμὴ πού μοῦ φέρνει στὴν πέννα, ἀλλῇ μιᾷ φορὰ, τούτῃ τὴν παλιὰ προσφώνησιν. . . Αὐτὴ τὴν προσφώνησιν, πόσα χρόνια εἶναι, ἀπ' ὅτου τὴν ἀφησα; Μὰ καὶ πόσα εἶναι ἀπ' ὅτου τὴν ἀρχισα; Δὲ θέλω νὰ θυμηθῶ! Εἶναι, ὅπως δὴ ποτε, στὰ χρόνια τὰ παιδικά, στὰ χρόνια τὰ ἐφηβικά. Οἱ περισσότεροι τὰ θάρρουν ἐπιπόλαια κι' ἀσήμεντα. Μὰ ἐγὼ — κι' ὅσο μεγαλώνω, τόσο πιδ πολὺ — ἐγὼ τὰ θάρρῶ γιὰ τὰ χρόνια τ' ἀνώτερα τῆς ζωῆς, ἀνώτερα σὲ ὅλα, ἀκόμα καὶ στὴ σοφία! Πόσο εὐκόλα κατέχει κανεὶς τότε τὴν ὁμορφίαν τὴν ψυχική! Πόσο λαμπρὰ μορεῖ νὰ τὰ βλέπῃ ὅλα, μὲ κατὶ τὸ παρμικρό, μὲ τὸ τίποτα! Κ' ὕστερα; Πόσο δύσκολα γίνονται ὅλ' αὐτά, καὶ πόσο τὸ κέρδος τῆς ἀπλῆς καὶ συχνὰ νεκρῆς πείρας γίνεται ἀσήμαντο (ἀκριβῶς, τοῦτο εἶναι τὸ ἀ σ ῆ μ α ν τ ο) ἐμπρὸς στ' ἀγαθὰ πού χάθηκαν! — Χάθηκαν; Ἀλλ' ὅχι γιὰ πάντα. Ἐγὼ, μὲ τὴ μνήμη, προσπαθῶ νὰ τὰ κρατῶ ὅσο μπορῶ πιδ κοντά. . . Καί, ζώντας κοντὰ μ' αὐτά, ζῶ, ὅσο γίνεται, ζῶ καὶ κοντὰ μὲ τὴ «Διάπλασις», πού ἀληθινὰ ἡ παιδικὴ ἡλικία τῆς χρωστᾷ ἐν' ἀθάνατο μνημεῖο!

Φαντάζομαι τί φτωχὰ ἔβταν τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα χρόνια, δίχως ἐσένα. «Ἄνδρα ἐθνικόν», ἔγραψα τὸν κ. Παπαδόπουλο, στέλνοντάς του, μὲ μὲ τοῦ κ. Φαίδωνος, τὸ προχθεσινὸ μου βιβλίο. Κ' ἐξύγισα καλὰ τίς λέξεις, προτοῦ τίς πῶ. . .

Ἀλλ' ἀκριβῶς τοῦτο τὸ σημεῖο εἶναι κι' ὁ σκοπὸς πού κάθησα νὰ σοὺ γράψω. Δηλαδή, ἡ ἀφιέρωσή μου, ἐξ ἰσού θερμῇ καὶ «αἰσθηματικῇ», ὅπως δ' ἴδιος τὴ χαρακτηρίζει, («μεγάλου συγγραφέα» ἔγραφα ἐκεῖ) ἐφάνηκε στὸν κ. Φαίδωνα τόσο κολακευτικὴ, ὥστε νὰ μὴν πιστέψῃ στὴν εἰλικρινειά της, νὰ τὴν εὕρῃ δηλ. πιδ πολὺ γιὰ σωστὴ κ ο λ α κ ε ῖ α, καλοπροαίρετη κι' εὐγενικὴ πάντα κολακεία, μὰ πού μοῦ ἐπιτρέπει κι' ἄλλῃ

(*) Ὁ ἀγαπητός μου Τέλλος Ἄγρας μοῦ ἔστειλε τὸ μεγάλο αὐτὸ γράμμα. Τὸ δημοσιεύω ἐδῶ κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν του. Οἱ πιδ μεγάλοι μοῦ φίλοι θὰ τὸ γουστάρουν πολὺ καὶ θὰ μάθουν πολλά. Σ. τ. Α.

μιὰ φορὰ ν' ἀναβάλω νὰ πῶ τὴν καθάρη μου γνώμη γιὰ τὸν σεβαστὸ κι' ἀγαπητότατό μου Συγγραφέα καὶ γιὰ τὸ ἔργο του.

Πρὶν νὰ προχωρήσω, πρέπει νὰ πῶ ὅτι χρεωστῶ νὰ κάμω γιὰ τὸ ἔργο τοῦ κ. Φαίδωνος τὴν πλατεία, τὴ βαθεῖα, τὴν πολὺπλευρὴ ἀνάλυση καὶ μελέτη πού τοῦ ἀξίζει. Δὲν τὴν ἔκαμε ἀκόμα κανεὶς. Δὲν τὴν ἔκαμα, πολὺ ὀλιγώτερο, οὐτ' ἐγὼ, — ἀκόμα καὶ σὺ ἄρθρο (ἀπὸ τριακόσιους περίπου στίχους) πού ἐξήγησα νὰ γράψω κι' ἔγραψα στὴ «Μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἑγκυκλοπαίδεια». Δὲν τὴν ἔκαμα γιὰ πολλοὺς, πολλοὺς λόγους. Κι' ἂν μοῦ ἐπιτρέπῃς νὰ τοὺς πῶ, εἶναι γιὰτὶ, πρώτα, δὲν εἶμαι κ ρ ι τ ι κ ὅ ς. Ἡ κριτικὴ, ξένῃ ἀπὸ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν κι' ἀπὸ τὴν ἀρχική μου κλίσιν, μὰ κι' ἀπὸ τίς πεποιθήσεις μου, μὲ κουράζει καὶ μ' ἀπογοητεύει. Ὁ κ. Φαίδων μ' ἐπαινεῖ πολὺ γιὰ κριτικὸ. Πρέπει ὡς τόσο νὰ πῶ ὅτι ἔχω πάντα τὴ συναισθησιν, γράφοντας κριτικές, πὼς κάνω κατὶ ἔξω ἀπὸ μένα, πού οὐτε θὰ μείνῃ, καὶ πού οὐτε θ' ἀφήσῃ καὶ σὲ μένα τίποτα. — Μοῦ λείπει λοιπὸν ἡ κ λ ῖ σ η, τὸ στοιχεῖο πού κάνει θαύματα, πού συντομεύει τίς ἀποστάσεις, πού καταδροχθίζει τοὺς ὄγκους. . . Ἡ κριτικὴ εἶναι γιὰ μένα δουλειά, καθήκον — καί, βέβαια, δὲν τὸ κυνηγῶ.

Γράφω κριτικές, μ' ὄλον τοῦτο. Εἶναι ἡ ἀλήθεια. Μὰ γράφω κριτικὲς γιὰ νεωτέρους. γιὰ ἀτελεστερόους ἀπὸ μένα. Εἶναι καὶ τοῦτο κατὶ ὑποχρεωτικὸ — μὰ εἶναι πιδ εὐκόλο, πιδ εὐσυνειδητο κιόλας. — Ἐπειτα, γράφω κριτικὲς γιὰ σ τ ῖ χ ο υ ς, γιὰ ποιήματα. Ἄ, ἡ διαφορὰ εἶναι μεγάλη! Πρώτα πρώτα, βρίσκομαι, ἂν ὅχι μέσα, τοῦλάχιστο κ ο ν τ ᾶ στὴν ἰδική μου κλίσιν. Μὰ ἐπειτα, εἶναι κι' ἄλλος λόγος! Δὲν ντρέπομαι νὰ τὸν πῶ, τὸν εἶπα ἄλλωστε, κι' ἐδῶ κι' ὀχτῶ χρόνια, σὺ ἀναμνηστικὸ τεῦχος πού ἐξεδόθη γιὰ τὴ θεατρικὴ Τριακονταετηρίδα τοῦ κ. Φαίδωνος καὶ πού μοῦ ἔκανε τὴν τιμὴ νὰ μοῦ ζητήσῃ νὰ συνεργασθῶ κι' ἐγὼ. Ὁ ἄλλος λόγος εἶναι ὅτι ἡ κριτικὴ μιᾶς ποιητικῆς συλλογῆς εἶναι, καθ' ἑαυτή, πολὺ εὐκολώτερη κι' ἀκοπώτερη ἀπὸ τὴν κριτικὴ ἐνὸς μυθιστορήματος ἢ ἐνὸς θεατρικοῦ ἔργου.

Ἐχω βέβαια κάποιαν ὑψηλὴν ἰδέαν γιὰ τὴν Ποίησιν — καὶ γιὰ τοῦτο τὴν καλλιεργῶ. Ἐχω τὴν ἰδέαν πού ἔχει κι' ὁ κ. Φαίδων, ὁσάκις, στὰ ἔργα του, χαρακτηρίζοντας ἕναν ἀπὸ τοὺς τύπους, γράφει «ποιητής». Ὁ «ποιητής» εἶναι, γιὰ τὸν κ. Φαίδωνα, ὁ

ἀνώτερος ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους (ποτὲ δὲν ἔγραφε λ. χ. «συγγραφεύς»), ὁ ἰδανικώτερος, ὁ εὐγενέστερος. Αὐτὴ τὴν ἰδέαν ἔχω κι' ἐγὼ, καὶ γι' αὐτὸ, τὸ ξαναλέγω, καλλιεργῶ τὴν Ποίησιν καὶ τὴν ἀγαπῶ. Μπορεῖ νὰ εἶχα καὶ γι' ἄλλου κλίσιν — γιὰ τὴν εἰρωνείαν ἔξαφνα καὶ γιὰ τὸ πνεῦμα τῆς σατύρας, μὰ τοῦτο τὸ ἔχω γιὰ πρᾶγμα βάρβαρο, ἀπάνθρωπο κι' ἀδικαιολόγητο, καὶ τὸ ἀφῆνω νὰ σβήσῃ καὶ νὰ χαθῇ. Ὅμως ἂν, ἀπὸ κλίσιν, μὰ κι' ἀπὸ τὴν ἀξίαν της, ἀ γ α π ῶ τὴν ποίησιν, σ ῆ β ο μ α : καὶ θ α υ μ ᾶ ζ ῶ τὴν πεζογραφία, κι' ἀκόμα περισσότερο τὸ θέατρο. Ἡ ποίησις (ἂς τὸ πῶ ἀπὸ κάποια δική μου πείρα) δὲν εἶναι παρὰ δύναμις ἐκφράσεως συνδυασμένη μὲ τεχνικὴ τοῦ λόγου. Ἀλλ' ἡ πεζογραφία καὶ τὸ δράμα εἶναι ἡ σ ω τ ῖ δ η μ ι ο υ ρ γ ῖ α ! Οἱ τύποι οἱ ζωντανοὶ πού κινοῦνται, πλασμένοι ἀληθινὰ σὰν ἀπὸ ἕναν μικρὸ θεό, εἶναι ὁ σωτὴς κ ὁ σ μ ο ς πού μᾶς ὀλοκληρώνει! Ἐχω, σήμερα, γιὰ τὴν Τέχνην κάποιαν ἰδέαν μουσικὴ καὶ μυστικὴ. Βρίσκω ὅτι ἡ Τέχνη ἐκφράζεται πρὸ πάντων μὲ τὴν Ποίησιν, κι' ὀλιγώτερο μὲ τ' ἄλλα δύο εἴδη, ὅπου τ' ἀνώτερα καλλιτεχνικὰ στοιχεῖα κατ' ἀνάγκην λείπουν. Ἀλλὰ τί μὲ τοῦτο! Ἄν τὸ μυθιστόρημα καὶ τὸ θέατρο εἶναι ὀλιγώτερο κ α λ λ ι τ ε χ ν ι κ ᾶ — ἔστω — εἶναι ὅμως τόσο ἀσύγκριτα πλαστικά καὶ δημιουργικά, πού δὲ θὰ μπορούσα ποτὲ νὰ τὰ φθάσω! Ἀποδείξεις πὼς ποιήματα γράφουν σήμερα πολλοί, σὺν θέατρο ὅμως κανεὶς, ἢ σχεδὸν κανεὶς νέος δὲ φαίνεται. Ἡ κἀνὸς λάθος;

Παρακαλῶ τὸν κ. Φαίδωνα νὰ μὲ πιστέψῃ. Σέβομαι τὴ δημιουργίαν τῆς πεζογραφίας σὰ μιὰ βαθεῖα Ἐπιστήμη — καὶ νὰ, ὁ κυριώτερος λόγος πού δὲν τῶν γιὰ δῖδλον εὐκόλο νὰ πιάσω ν' ἀναλύσω τὸ ἔργο του, ὅπου κάθε χρόνον προσθέτει ἀκόμη, μὲ γονιμότητα πραγματικῶς ἱ σ τ ο ρ ι κ ῇ, πέντε ἢ ἕξ νέα ἔργα! Δυσκοῦμαι ὅμως πολὺ καὶ πού δὲν τὸ ἔκαμαν ὡς τώρα (κι' αὐτοὶ μ π ο ρ ε ῖ ν ᾶ ν α ι ο ἱ . . . ἀληθινὸι κλόκαες, καὶ ὅπως δὴ ποτε ε ἰ ν α ι ο ἱ ἀδικαιολόγητοι) ἄνθρωποι πού, κι' ἀπὸ κλίσιν, κι' ἀπὸ δημιουργικὴν ἐκδήλωση, κι' ἀπὸ ἡλικία ἀκόμη, εἶναι πλησιέστερα πρὸς τὸ ἔργο του καὶ τὸ κατέχουν ὀλόκληρον.

— Μὰ λοιπὸν (κι' ἂς κλείσωμε τώρα ὀλόκληρον αὐτὴ τὴν προεισαγωγὴ), δὲν ἔχω καμμιάν ἰδέαν — ἔστω καὶ σὰν «ποιητής», ἔστω καὶ σὰν ἀναγνώστης — γιὰ τὸ ἔργο τοῦ κ. Φαίδωνος; Καί, πιδ συγκεκριμένα:

Ὅταν πιάνω καὶ γράφω στὴν ἀφιέρωσή μου «στὸν μ ε γ ᾶ λ ο συγγραφέα», δὲν θὰ πῇ πὼς διατυπώνω κίδλας μιὰν ἰδέαν; Αἶ, αὐτὴ ἡ ἰδέαν εἶναι εἰλικρινής, ἡ ἀπλῶς φιλοφρονητικὴ; Θὰ τὴν ἔλεγα καὶ δημοσίαν; Θὰ τὴν ὑποστήριζα; Ἡ θὰ τὴν παραιτοῦσα; θὰ τὴν ἐπρόδιδα; θὰ τὴν ἐξενοῦσα εὐθὺς;

Ὁμολογῶ ἁμέσως, ὅτι ἡ φρασεολογία «στὸν μ ε γ ᾶ λ ο συγγραφέα» εἶναι φρασεολογία δ ω ρ ε ᾶ ς. Δὲ φαντάζομαι πὼς ἄλλοιως μπορούσα νὰ γράψω, χαρίζοντας ἕνα μου βιβλίο στὸν ἄνθρωπο, πού ἐδῆξα σχεδὸν ἀπὸ τὰ χέρια του καὶ τοῦ ὀπλοῦ μὲ ἀπειρὴν ἀγάπην φέρνω συχνὰ στὸ νοῦ μου καὶ τὸ ἔργο καὶ τὴ φυσιογνωμία καὶ τοὺς τρόπους καὶ τὸ ἦθος καὶ τὴ φιλοπονία καὶ τὸ σύστημα καὶ ὅλα! Ἄ, ὅχι! Νὰ χαρίζῃ κανεὶς κάτι, καὶ νὰ μὴ τὸ χαρίζῃ μὲ τέτοιο τρόπο — ἢ μὲ ἀνάλογον, «τηρουμένων τῶν ἀποστάσεων», φυσικά — παρὰ μ' ἐπιφυλάξεις, μὲ ὑπονοούμενα, μὲ διαφορούμενα, μὲ μιζέριας, αὐτὸ μοῦ φαίνεται ἀληθινὰ πρᾶγμα καὶ ἀνῆθικο πρᾶγμα. Τὸ κάνουν ἀρκετοί. Ἀλλ' ἐγὼ θὰ δώσω ἐπίσης τὸ παράδειγμα τὸ δικό μου!

— Εἶναι λοιπὸν, ἢ δὲν εἶναι «μεγάλος συγγραφεύς» ὁ Ξενόπουλος; Ὁμολογῶ καὶ πάλι ὅτι καὶ ἔταν θὰ τὴν γράψω, τὴν κριτικὴν μου, τέτοιον χαρακτηρισμὸ θὰ τὸν εὕρω. . . ἀνεπαρκῆ! Δὲν παίζω μὲ τίς λέξεις, ἔταν πῶς ὅτι ὁ Ξενόπουλος εἶναι κατὶ πιδ πολὺ, ἀπὸ τὸ νὰ εἶναι «μεγάλος». . . Μὰ τί θὰ πῇ «μεγάλος»; Ποιὰ εἶναι ἡ κ ρ ι τ ι κ ῇ β α ρ ῦ τ η ς τῆς λέξεως; Νομίζω, καμμιά. Ἡ λέξις «μεγάλος» δὲν εἶναι κριτικὴ. Εἶναι ἀπὸ κείνες πού πέφτουν ἁμέσως, μόλις τίς χτυπήσῃ μιὰ ἄλλη ἀντίθετη. Λέξεις ἀδύνατες, πρόχειρες, «αἰσθηματικές», ἀκριτες, ἀμεταχείριστες — τοῦλάχιστον ἀπ' ὅποιον θέλει νὰ γράψῃ μ' εὐσυνειδησίαν.

Ὁ κ. Ξενόπουλος διηγῆθηκε κάπου ὅτι, ὅταν ἦταν μικρός, τὸν ἔφεραν ἐπὶ μιὰ βιβλιοθήκην καὶ τοῦ ἔδειξαν τοὺς σαράντα περίπου τόμους τοῦ Βολταίρου. Ἐμεινε κατάπληκτος, κι' ἀπὸ τότε ἕνα ἦταν τ' ὄνειρό του (πού τὸ ἔφθασε, ἂν δὲν τὸ ξεπέρασε): νὰ γράψῃ τόσους τόμους, ὅσους ὁ Βολταίρος. — Ρωτῶ τώρα τὸν κ. Φαίδωνα: «Ὁ Βολταίρος εἶναι μεγάλος;»

Νομίζω, κανεὶς δὲν τοῦ δίνει αὐτὸ τὸ ἐπίθετο, τοῦλάχιστον ἐδῶ κ' ἐκατὸ χρόνια. Ἡ σάτυρά του, τὸ ἀντικληρικὸν τοῦ πνεύματος, ἡ πολεμικὴ του πολυγραφία, οἱ φιλοδοξίες του, ἡ ἀρνητικὴ του τάση, γίνονται ὁ σὺ-

χος τῆς κριτικῆς. Ἀλλ' ἡ ἰδία αὐτὴ κριτικὴ, σὲ μιὰ Γραμματολογία τῆς γαλλικῆς γλώσσας, μέσα σὲ χίλιες σελίδες, θὰ τοῦ ἀφιερῶσιν τίς ἑκατὸ! Θ' ἀναλύσῃ ὅλα του τὰ ἔργα, μ' ὅλα τὰ προτερήματά τους. Θάναγνωρίσῃ ὅτι ἐσφράγισε μὲ τὴν προσωπικότητά του ὀλόκληρον τὸν 18ον αἰῶνα τῆς Εὐρώπης. Ὅτι ἐδημιούργησε τὸ μεγαλύτερον γεγονός τῆς ἱστορίας — τὴ Γαλλικὴν Ἐπανάστασιν. Κι' ὅτι ὑπῆρξε ἀπὸ τοὺς προδρόμους τοῦ μεγαλύτερου φιλολογικοῦ γεγονότος — τοῦ ρωμαντισμοῦ.

Αὐτὸ εἶναι! Ἡ ἔκτασις, ἡ σοβαρότης, ὁ τρόπος, ἡ σημασία μὲ τὴν ὁποία χειρίζεται κανεὶς τὸ ἔργο ἐνὸς συγγραφέως. — εἶναι τὸ πᾶν! Ὁ Οὐγκὼ ἔγραφε «μεγάλους» ὅλους τοὺς νεαροὺς ποιητὰς πού τοῦ ἔστελλαν τὰ ἔργα τους. — γιὰ ἵνα τὸν ἀπαλλάξουν, μιὰ γιὰ πάντα, νὰ τοὺς κρίνῃ καὶ νὰ τοὺς παρακολοῦθῃ.

Ἀλλ' ἂν ὁ Βολταίρος δὲν εἶναι «μεγάλος», εἶναι ὅμως κατὶ ἄλλο, κι' αὐτὸ κανεὶς δὲν ἡμπορεῖ νὰ τοῦ τὸ ἀφαιρέσῃ: εἶναι κ λ α σ σ ι κ ὅ ς. Ἰδοὺ ἕνα ἐπίθετο κριτικὸ: ἀπαράσάλευτο, ἀμετακίνητο, σεβαστὸ ἀπ' ὅλους σὰ φυσικὸς νόμος, σὰν ἡ ἰδία ἡ Ἀλήθεια.

Εἶναι ἡ δὲν εἶναι «μεγάλος» ὁ Σολωμός, ὁ δικός μας; Δὲν τὸ ξεύρω. Ἀφῆσε, ὅπως δὴ ποτε, ἔργο ἀ π ο σ π α σ μ α τ ι κ ὅ . . . Εἶναι ὅμως τέλειος. Εἶναι ἐπίσης κ λ α σ σ ι κ ὅ ς. Εἶναι ἡ ἀφετηρία τῆς φιλολογικῆς μας ἱστορίας, ἡ πηγὴ τῆς ποιητικῆς μας γλώσσας. Δὲν ἡμποροῦμε, ἀργὰ ἢ γρήγορα, θὰ μὴ μνησθῶμε τὸ παράδειγμά του! Δὲν τοῦ ξεφεύγομε, ὅτι καὶ νὰ γίνῃ! Θὰ περᾶσωμε ἀπ' αὐτόν, ἐτελείωσε.

Καὶ ὁ Ξενόπουλος εἶναι γιὰ τοὺς πεζογράφους ὁ κ λ α σ σ ι κ ὅ ς.

Ἐδημιούργησε τὸ νεοελληνικὸ θέατρο («πατέρας τῆς θεατρικῆς δημιουργίας», ἔτσι τὸν ἔγραψε ὁ Ψυχάρης) καὶ τὸ νεοελληνικὸ μυθιστόρημα. Ποὶς ἡμπορεῖ ὅπως δὴ π ο τ ε ν ᾶ τοῦ τὰ πάρη αὐτὰ τὰ χαρακτηριστικά; — Ἀλλ' ἐκεῖ ὅπου σιμότερά μου αἰσθάνθηκα ἐγὼ τὸν κλασσικὸν χαρακτήρα τοῦ Ξενοπούλου (καὶ τοῦτο, γιὰτὶ τὸν εὕρηκα σιμότερά μου, ὅπως σιμότερά μου βρίσκω καὶ τὰ ποιήματα, γιὰ τὰ ὅποια ἔκαμα λόγο πρὶν), εἶναι ἡ καθαυτὴ π ε ζ ο γ ρ α φ ῖ α του, — τὸ ἄρθρο του, ἡ κριτικὴ του, ἡ διάλεξίς του. Ναί, ὅποιος θέλει νὰ γράψῃ, νὰ γράψῃ π ο σ ὅ ν, νὰ γράψῃ πλατεία κ' ἐκτεταμένα, — κι' ὅχι «φιλολογικά», περίτεχνα, «ποιητικά», — ὅποιος θέλει νὰ π ρ α γ μ α τ ε υ θ ῇ ἕνα θέμα,

θὰ γράψῃ σ τ ῖ γ λ ῶ σ σ α τ ο ὺ Ἐ ν ο π ο ὺ λ ο υ. Εἶναι γεγονός. — Ὁ καθένας ἀρχίζει ἀπ' ἄλλου, ἀπὸ δρόμο δικό του, ἀπὸ ἄλλα πρότυπα: ἀλλὰ, ὕστερα ἀπὸ πολλὴ κούρασιν καὶ κόπο καὶ ματαιοπονία, θάρρη καὶ θ' ἀσπασθῇ τὴ γλώσσα τὴ δική του, τὸ ὕφος του, τοὺς τύπους του, τὴ σύνταξί του, τὴν περιοδολογία του. . . Ἐβαλε τὴ σφραγίδα του στὴ δημοτικὴ γλώσσα, γιὰτὶ τῆς ἔδωσε ὅλα τὰ προσόντα, πού τὰ εἶχε καὶ πρὶν ἡ καθαρεύουσα: τὴν εὐχέρεια, τὴν εὐκαμψία, τὴν καθαρότητα, τὴ λεπτότητα, τὴν ἐλαστικότητα, — ὅλα τ' ἀγαθὰ τ' ἀποκτημένα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας. — Κ' ἐγὼ, στὴ γραφομένη γλώσσα, ἀρχισα ἀπὸ ἀφετηρία δική μου: Ἀργῆσα κ' ἐγὼ νὰ βρῶ τὴ γλώσσα τοῦ Ξενοπούλου, πού ἦταν ἤδη ἔτοιμη καὶ μ' ἐπερίμενε πρὶν ἀπὸ εἴκοσι χρόνια! Ὅμως ὅλο τὸ ἄρθρο τοῦτο δὲν εἶναι τώρα γραμμένο σ' αὐτὴ, τὴ δική του; — Λοιπὸν, ποιὰ ἄλλη ἀπόδειξις πὼς εἶναι κ λ α σ σ ι κ ὅ ς;

Ὁ Ξενόπουλος πρῶτος, ὁ Παπαδιαμάντης δεύτερος, ὁ Καρκαβίτσας τρίτος, αὐτοὶ εἶναι οἱ κλασσικοὶ τῆς ἑλληνικῆς πεζογραφίας. Ἡ Γραμματολογία τοῦ μέλλοντος ἔτσι θὰ τοὺς κατατάξῃ.

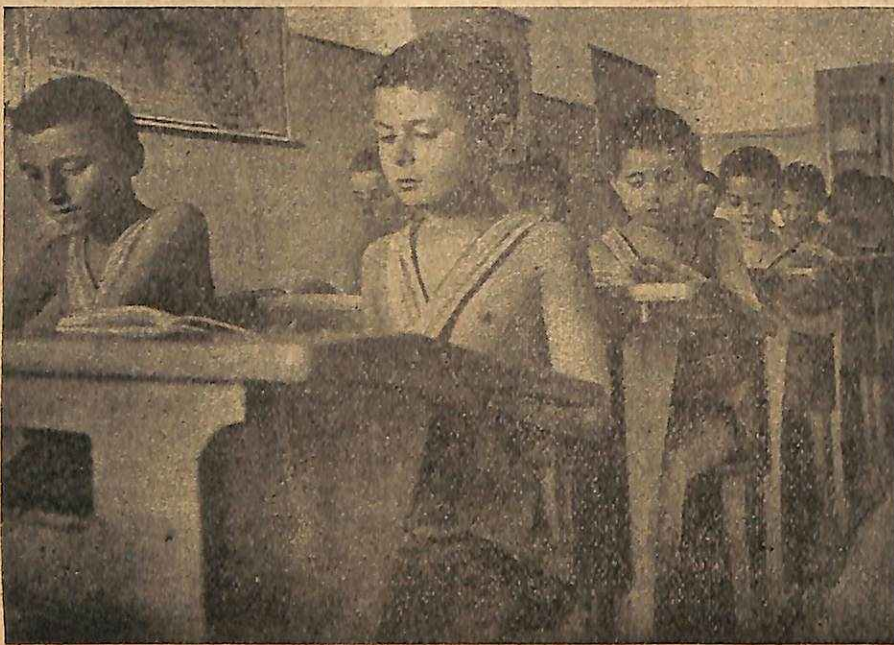
Ἐγραψα πολλὰ. Μὰ δὲν ἡμποροῦσαν νὰ γίνουν ὀλιγώτερα, — ἔπρεπε νὰ πραγματοποιηθῇ κ' ἐγὼ μὲ ὅλη μου τὴν ἀνεσὴ τὸ θέμα. Καὶ μὲ ὅλη μου τὴν . . . τιμιότητα. Χωρὶς καμμιά εὐκόλη κολακεία. . . Ὁ κ. Φαίδων ἄλλως τε — τὸ εἶπα καὶ πρὶν — μ' ἐδίδασκε αὐτὸ τὸ ὕφος. Ἡ συνειδητὴ μελέτη τῶν ἄρθρων του, κι' αὐτῶν ἀκόμη ἐδῶ τῶν «Αθηναϊκῶν Ἐπιστολῶν», αὐτὴ μοῦ τὸ ἔμαθε.

Μὰ ἐπειδὴ πολὺ θὰ ἤθελα νὰ τὴ διαβάσουν καὶ τοῦτῃ τὴν ἀπάντησιν ὅσοι ἐδιδάσαν καὶ τὸ πρᾶγμα ἐδῶ ἄρθρο τοῦ κ. Ξενοπούλου, θὰ παρακαλοῦσα κατὶ: νὰ μοῦ παραχωρήσῃ τὴ θέση μιανῆς «Αθηναϊκῆς Ἐπιστολῆς» στὴ Διάπλασιν — κι' ἔτσι γιὰ μιὰ βδομάδα νὰ ξεκουρασθῇ κι' αὐτός.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπην
ὁ φίλος σου
ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

ΠΑΙΔΙΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Ιταλόπουλα, σὲ καλοκαιρινὸ σχολεῖο κάνουν μάθημα φορώντας μόνο τὰ μπανιερά τους.

ΤΑ ΔΩΡΑ ΤΗΣ ΝΟΥΝΑΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Ἡ νουνά τῆς Σοφίας ἦταν μιὰ ἀπὸ τίς πιὸ πλούσιες κυρίες τοῦ τόπου. Ἀγαποῦσε πολὺ τὴ βαφτιστικιά της, συχνὰ τῆς ἔκανε δῶρα καὶ τὴν Πρωτοχρονιά, ἐννοεῖται, τὸ καλύτερο.

— Νᾶξερα, ἔλεγε τίς παραμονές τῆς Σοφία, τί ὥραϊο δῶρο θὰ μοῦ κάμῃ φέτος ἡ καλή μου νουνά! Δαχτυλίδι; βραχιόλι; καρφίτσα;

Καὶ περίμενε σὰν καὶ τί τὸ βράδυ τῆς παραμονῆς, γιατί τότε συνήθως πῆγαινε ὁ Βασίλης, ὁ ὑπηρέτης τῆς νουνᾶς, μὲ τὸ πολὺτιμο δεματάκι.

Μὲ τὴν ἴδια ἀνυπομονησία περίμενε τὸ Βασίλη κι' ἡ Κατίνα. Γιατί κι' αὐτὴ ἦταν βαφτιστικιά τῆς πλούσιας κυρίας. Καὶ πάντα τὴν Πρωτοχρονιά λάβαινε ἀπ' τὴν νουνά της κάτι καλὸ καὶ χρήσιμο, πότε φουστανάκι, πότε πανωφοράκι, πότε μαλλὶ γιὰ πλέξιμο.

Δαχτυλίδια, βραχιόλια, στολίδια, περιττὰ πράματα, ἂ ὅχι! Ἡ Κατίνα δὲν ἦταν σὰν τὴ Σοφία. Ὁρφανὴ ἢ καϊμένη, φτωχούλα, ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ ἐργάζεται, ὅπως κι' ἡ μητέρα της, γιὰ νὰ ζοῦν. Ἐπλεκε νταντέλλες, ἔκανε κεντήματα καὶ τὰ πουλοῦσε σ' ἕν' ἀσπροουχάδικο. Δὲν κέρδιζε πολλὰ. Μόλις κατάφερνε νὰ ντύνεται, καὶ συχνὰ μὲ ἀποφῶρια τῆς νουνᾶς, ποὺ τὰ μεταποιοῦσε. Πολλὲς φορὲς δὲν εἶχε καλὰ παπούτσια γιὰ

Κι' ἦρθε ἡ πολυπόθητη μέρα.

Τὸ βράδυ, μόλις τὰ παιδιὰ γύρισαν ἀπὸ τὰ μαγαζιά ποὺ εἶχαν πάει μὲ τοὺς γονεῖς τους γιὰ τὰ δῶρα τους, ὁ πρῶτος λόγος τῆς Σοφίας ἦταν:

— Ἐφεραν τίποτα γιὰ μένα;

— Ὁχι, κυρία Σοφία, ἀποκρίθηκε ἡ ὑπηρετρία.

— Περίεργο!

Ἀλλὰ δὲν πόρασε πολλὴ ὥρα, καὶ κάποιος χτύπησε τὴν ξύπορτα. Ἦταν ὁ Βασίλης τῆς νουνᾶς. Ὁ ἴδιος ὁ Ἀγ-Βασίλης νὰ ἦταν, ἡ Σοφία δὲν θὰ τοῦ ἔκανε καλύτερη ὑποδοχή.

Κι' ὦ τί ἐκπληξή! τί χαρά! Ἐρχόταν φορτωμένος:

Τί νὰ ἦταν αὐτὸ τὸ μεγάλο κουτί, τὸ τυλιγμένο μὲ χοντρόχαρτο καὶ δεμένο μὲ σχοινάκι, ποὺ εἶχε στὸν ὦμο του; Πολὺ βαρὺ φαινόταν.

Μπήκε, τὸ ἀκούμπησε σ' ἕνα τραπέζι καὶ εἶπε:

— Αὐτὸ σᾶς τὸ στέλνει ἡ νουνά σας. Καὶ τοῦ χρόνου!

Ἀνυπομονησία ποὺ τὴν εἶχε τώρα ἡ Σοφία!

— Φωνογράφο, χωρὶς ἄλλο, μοῦ στέλνει ἡ καλή μου νουνά! φώναξε μόλις ἔφυγε ὁ ὑπηρέτης.

— Γιά, νὰ ἰδοῦμε. Μπορεῖ νάναι καὶ φωτογραφικὴ μηχανή...

— Πάντα καλὸ, ἐννοῖα σας!...

Ἐκοψαν τὸ σκοινάκι—ποῦ ὑπομονὴ νὰ τὸ λύσουν!—ξετύλιξαν τὸ δέμα καὶ βρῆκαν μέσα ἕνα στιλπνὸ καρυδένιο κουτί μὲ στρογγυλετὸ ἀπὸ πάνω σκέπασμα.

Τί; ραφτομηχανή!;

— ὦ, μὰ ἦταν πιά δλοφάνερο: Τέτοια κουτιά δὲν ἔχουν παρὰ μόνο οἱ ραφτομηχανές!

Ἡ Σοφία ὅμως δὲ θέλει ἀκόμα νὰ τὸ πιστέψῃ, Τέτοιο δῶρο, καλέ, θὰ τῆς ἔστειλε ἡ νουνά της; Τί ἦταν; καμμιὰ ραφτρούλα; Μὴ χειρότερα!

Ἐκλειδώνει μὲ βία τὸ κουτί, σηκώνει τὸ στρογγυλετὸ σκέπασμα ἀπ' τὸ χερούλι του καὶ... μένει μ' ἀνοιχτὸ στόμα.

Ναί, ἡ νουνά της τῆς ἔκανε δῶρο, πρωτοχρονιάτικο δῶρο, μιὰ μηχανή γιὰ ράψιμο—μιὰ μικρὴ μηχανή τοῦ χεριοῦ!

Τί ἀπογοήτεψη!

Ποῦ εἶναι λοιπὸν τὰ χρυσάφια, τὰ ρουμπίνια καὶ τὰ διαμάντια; Δὲν πουλοῦσαν φέτο τὰ χρυσικάδικα; Τί ἔπαθε ἡ νουνά;

Ἡ Σοφία ἦταν ἔτοιμη νὰ κλάψῃ. Μὰ τέτοιο δῶρο, ἀπὸ τὴν νουνά της, κατανοῦσε προσβολή! Γιὰ παιὰ τὴν ἔπαιρνε; Ἀπὸ μηχανὲς δὲ στὸ σπῆτι τους, ἄλλο τίποτα! Δυὸ κίδλα εἶχαν γιὰ ράψιμο; μιὰ μικρὴ, πρόχει-

ρη, καὶ μιὰ μεγάλη. Ἐπρεπε τάχα νᾶχη κι' αὐτὴ χωριστὰ τὴ δική της; Ἀκατανόητο!

Ἀ, νὰ κι' ἕνα φακελλάκι ἄγραφο ἀπέξω, ἐκεῖ στὴ βάση τῆς μηχανῆς, κάτω ἀπ' τὴ ρόδα. Θὰ ἔχη βέβαια τὸ μπιλλιέτο τῆς νουνᾶς, θὰ τῆς γράφῃ δυὸ λόγια ὅπως πάντα.

Τὸ παίρνει καὶ διαβάζει:

«Ἀγαπητὴ μου βαφτιστικιά, σοῦ εὔχομαι καλὴ Πρωτοχρονιά. Ἐλπίζω πὺς τὸ δῶρο μου θὰ σ' εὐχαρίστησῃ. Δὲν εἶν' ἐκεῖνο ποὺ ἠθελες; ἐκεῖνο ποὺ σοῦ χρειαζόταν; Μὲ γειά, παιδί μου, καὶ χαιρετίσματα στὴν καλή σου μητέρα».

— Καλέ, τί μᾶς λές! φώναξε ἀκράτητα πιὰ ἡ Σοφία. Ὁχι νὰ μὴν εἶναι τὸ δῶρο ποὺ ἠθελε καὶ μοῦ χρειαζόταν!... Φαίνεται πὺς ἡ νουνά μου παραγέραςε καὶ τάχει χαμένα. Ἀπόδειξη ποὺ δὲν στέλνει χαιρετίσματα παρὰ μόνο στὴ μαμμά. Τοὺς ἄλλους σᾶς ἔξεχασε!... Πάρτε ἀπὸ δῶ αὐτὴ τὴν παλιομηχανή! Βάλτε τὴ ὅπου θέλετε, πετάχτε τὴ νὰ μὴν τὴ βλέπω! Οὔτε τὴ θέλω, οὔτε μοῦ χρειάζεται!...

— Σοφία! ντροπὴ σου λιγάκι! ἄρχισε νὰ τὴ μαλώνῃ ὁ πατέρας της. Ἔτσι μιλοῦν, ὅταν λαβαίνουν ἕνα δῶρο, ὅ,τι κι' ἂν εἶναι;... Δὲ λείπει τώρα παρὰ νὰ τὰ πῆς αὐτὰ καὶ τῆς ἴδιας τῆς νουνᾶς σου αὔριο ποὺ θὰ πᾶς νὰ τὴ χαιρετήσης...

— Ἀμ δὲ θὰ πάω;...

— Σοφία!!

— Ἀφήστε τὴ τώρα, μπαμπά, εἶπε γελώντας ὁ Γιώργος. Θὰ τῆς περάσῃ. Ἐρετε τί εἶναι νὰ περιμένῃ κανεὶς ἕνα βραχιόλι τῆς μόδας μὲ ρολογάκι τόσο δά, καὶ νὰ τοῦ ἔρχεται μιὰ μηχανή γιὰ ράψιμο; Ἄν μπορούσαμε τουλάχιστο νὰ τὴ δώσουμε... νὰ μᾶς τὴν κάμουν φωνογράφο!

* *

Τὴν ἴδια σχεδὸν ὥρα, στὸ φτωχόσπιτο τῆς χήρας, ποὺ δὲν ἦταν καὶ πολὺ μακριά, γίνονταν ἄλλα.

Εἶχε πάει κι' ἐκεῖ ὁ ὑπηρέτης τῆς νουνᾶς κι' εἶχε δώσει τῆς Κατίνας, ἕνα μικρούτσικο πακετάκι ποὺ τὸ εἶχε φυλαγμένο στὴν τσέπη του.

Κι' ἡ Κατίνα, μόλις τὸ εἶδε, παραξενεύτηκε σὰν τὴ Σοφία. Μὰ γιὰ τὸν ἀντίθετο λόγο: Συνήθως τὰ πρωτοχρονιάτικα δῶρα τῆς νουνᾶς της ἦταν σὲ κουτιά μεγαλύτερα. Τί νὰ εἶχε μέσα κεῖνο τὸ μικροσκοπικόν, τὸ τιποτένιον; Ὁχι βέβαια... τὴ μηχανὴ ποὺ ὄνειρευόταν!

Τὸ ξετύλιξε—ὁ Βασίλης εἶχε φύγει γιὰ νὰ πάῃ κι' ἄλλο—καὶ βρῆ-

κε μέσα ἕνα κομψὸ βελουδένιο κουτάκι σὰ μεγάλο καρύδι.

— Χρὴ! καμμιὰ ἀσημένια ἢ χρυσὴ δαχτυλίδι θὰ εἶναι συλλογίστηκε. Τὴν εὐλογημένη τὴ νουνά! δὲν κάνω τὴ δουλειά μου καὶ μὲ τὴ σιδερένια;...

Κι' ἀνοίξε τὸ κουτάκι.

Θαμπώθηκε, ἔμεινε ἀφωνη κι' εἰπετα ἔβγαλε τίς φωνές:

— Μητέρα!... μητέρα!... Τρέξε νὰ ἰδῇς τί ὥραϊο δῶρο μοῦ ἔστειλε ἡ χρυσή μου νουνά... Ἕνα δαχτυλίδι!... ἕνα δαχτυλίδι μὲ ρουμπίνι καὶ μὲ μπριλλάντια!...

Ναί, ἦταν ἕνα ὁμορφὸ δαχτυλίδι, χρυσόν, καλοδεμένο, μὲ μιὰ κόκκινη πέτρα στὴ μέση, ποὺ ἔμοιαζε μὲ σπυρὶ ἀπὸ ρῶδι, καὶ γύρω-γύρω κατὰ μικρούτσικες πετρίτσες σὰν κρυ-

στάλλινες: ἕνα ρουμπίνι τριγυρισμένο ἀπὸ διαμαντάκια.

Ἀ, νὰ καὶ τὸ μπιλλιέτο τῆς νουνᾶς, τακτισμένο μέσα στὸ κουτάκι.

Ἐγραφε ἀπλᾶ:

«Εὐτυχισμένος ὁ καινούργιος χρόνος! Εὐχὲς καὶ χαιρετίσματα σ' ὅλους»

— Τὴ χρυσή μου τὴ νουνά; ἔλεγε καὶ ξανάλεγε ἡ Κατίνα, πότε φιλώντας τὸ μπιλλιέτο, πότε δοκιμάζοντας καὶ καμαρώνοντας τὸ δαχτυλίδι της.

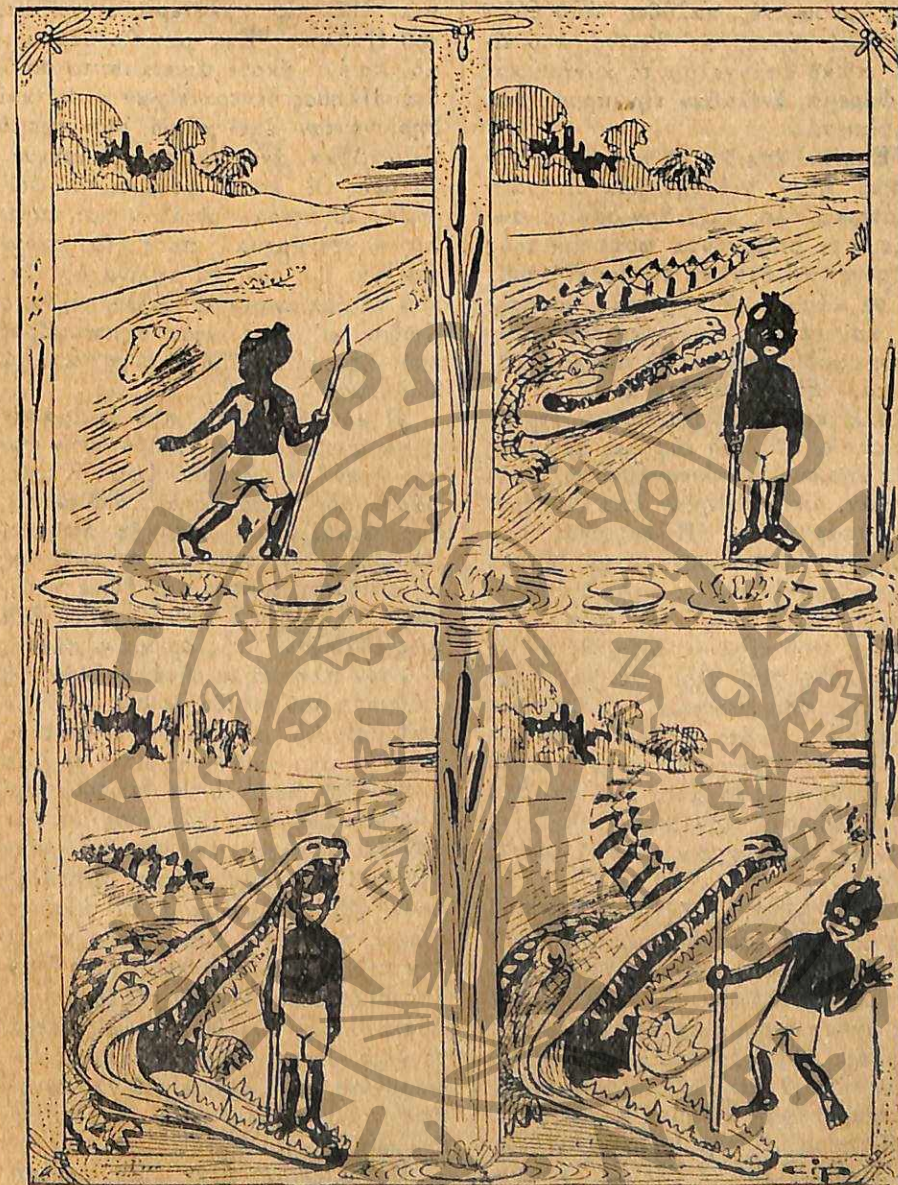
Τὰ μάτια της ἦταν δακρυσμένα. Μὰ ὅχι ἀπὸ φούρκα σὰν τὰ μάτια τῆς Σοφίας. Ἡ Κατίνα δάκρυζε ἀπὸ συγκίνηση, χαρά, εὐτυχία.

— Πρῶτη φορὰ μοῦ κάνει τέτοιο δῶρο ἡ νουνά μου, εἶπε.

(Τὸ τέλος στὸ ἐρχόμενο)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΔΡΑΠΑΚΟΣ ΨΑΡΕΥΕΙ ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟ

Ἱστορία σὲ τέσσερις εἰκόνες χωρὶς λόγια

Ο ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ ΤΟΥ ΡΟΒΙΝΣΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE

— Συνέχεια από το προηγούμενο —
ΙΣ'.

Ανθή και Παύλος

Σύμφωνα με το πρόγραμμα του Παύλου, άρχισε σε λίγο ή εργασία. Και πρώτα-πρώτα, για να μην εξαντλήσουν άμέσως τη δύναμη τούτου ή εκείνου του μέρους του νησιού, οι ναυαγοί αποφάσισαν να διαιρεθούν και να σχηματίσουν δέκα συνοικισμούς ή χωριά, σκορπισμένα σ' όλο το έδαφος που είχαν στη διάθεσή τους. Έγιναν λοιπόν δέκα όμιλοι κατ' επαγγέλματα, δέκα συντεχνίες να πούμε, — ό όμιλος των μεταλλευτών, ό όμιλος των χυτών, των σιδηρουργών, των ξυλουργών, των γεωργών, των υφαντών και καθεξής. Κάθε όμιλος άρχισε να φτιάχνει κατοικίες προσωρινές, καλύβες από ξύλα και ξερά χόρτα, κι' εκείνοι που είχαν ειδικό επάγγελμα τó κυνήγι και τó ψάρεμα, ανέλαβαν την προμήθεια τροφίμων.

Έπειτα, έπειδή οι γεωργικές εργασίες ήταν για την ώρα οι άναγκαϊότερες, όλοι μαζί άρχισαν να συνάξουν τά υπάρχοντα φυτά και τούς σπόρους, κι' έβαλαν τά δυνατό τους για να κάμουν, από μερικά τσεκούρια και σπαθιά, γεωργικά εργαλεία. Έτσι εφοδιάσθηκαν με πρόχειρα αλέτρια, άξινες και λισγάρια.

Σε λίγες έβδομάδες, πολλά στρέμματα γής, στίς πιο εύφορες κοιλάδες τού νησιού, καλλιεργήθηκαν, σκάφθηκαν, αλκακώθηκαν από τάλετρια και σπάρθηκαν. Η εργασία, που μπορούν να κάμουν σε μία ήμέρα τετρακόσιοι άνθρωποι καλò διευθυνόμενοι, είναι πολύ σπουδαία, κι' ό Παύλος, που είχε αναδειχθεί κι' άναγνωρισθί απ' όλους γενικòς διοργανωτής τής άποικίας, τή διεύθυνε θαυμάσια. Γινόταν χίλια κομμάτια για να επιβλέπη τά πάντα, για να ένθαρρύνη τούς εργάτες του, και στη στιγμή έβρισκε τόν τρόπο, τó έργο-λειο και τó μηχανήμα που χρειαζόταν.

Σ' ένα μήνα, ή όψη τού νησιού είχε αλλάξει έπαισθητά. Υπήρχαν δέκα συνοικισμοί από καλύβες στίς πλαγιές των λόφων, κι' όλοι σχεδόν στίς όχθες μικρών ποταμών ή κοντά σε δάση. Στόν όρμο είχαν γίνει μερικά πιο έπίσημα οικοδομήματα, προσωρινά όμως κι' αυτά—ένα ξύλινο παράπηγμα για την κυρία Όμόλλου και τή μες Ανθή, έν' άλλο για νοσοκομείο, ένα για διοικητήριο—έδρα τού

πλοίαρχου Μανκαρό—και μια αποθήκη όπλων και πολεμοφοδίων, που τήν έόπτευε ό συνταγματάρχης Οδύγων.

Οι κοιλάδες είχαν γυμνωθεί από τήν άγρια, τήν αυτόφωτη χλόη, κι' είχαν πάρει όψη άγρών καλλιεργημένων, όπου με θαυμαστή ταχύτητα φύτρωναν και μεγάλωναν δημητριακά κάθε λογής, λινάρι, καννάδι κι' άλλα χρήσιμα φυτά.

Η ψηλή καμινάδα ενός μεταλλουργείου, που είχε ιδρυθεί στο ριζοβούνι, έστελνε τόν καπνό της στόν άέρα. Καμιά έκτοστή μεταλλωρύχοι, έσκαβαν τά πλευρά τού βουνού και γέμιζαν με βώλους μεταλλικής γής δυο μεγάλα βαγόνια που κυλούσαν πάνω σε ξύλινες γραμμές—μια από τίς καλύτερες έπίνοήσεις τού Παύλου. Ένα μεγάλο ύδραυλικό πρίονι έκοβε άκατάπαυτα σανίδες. Πλήθος δέντρα είχαν κοπεί και ξηραίνονταν εκεί χάμω στόν θερμό ήλιο. Δέκα άνεμόμυλοι κατασκεύαζόνταν. Οι κοινοί φορνοι τού ψωμιού—άργότερα θάκαναν και καμίνια—χρησίμευαν πρòς τó παρόν για να ψήνουν τά πήλινα άγγεία, που τά έφτιαναν με πολλή τέχνη ό Κώδικ κι' ένας νέος σημαιοφόρος που ήξερε να ζωγραφίζει και να διακοσμή.

Η μόνη στέρηση που δοκίμασαν οι ναυαγοί για λίγον καιρό στην αρχή, ήταν τó φρέσκο ψωμί. Κρέας, ψάρια, αυγά, πουλικά, θαλασσινά, χορταρικά, είχαν έξαρχής άφθονα. Η όρεξη δέν τούς έλειπε ποτέ και τή φαιδρότητα τούς τήν έδινε ή εργασία, ή ζωή στο ύπαιθρο κι' ή ιδέα πώς έβάδιζαν πρòς όρισμένο σκοπό, που τόν πλησίαζαν όλοένα. Άλλά ή έπίδραση τού περιβάλλοντος και των καθημερινών συνθηκών είναι τόσο μεγάλη στόν άνθρωπο, ώστε σε λίγο οι ναυαγοί άρχισαν να θεωρούν τήν παρούσα ζωή τους κανονική, να θυμούνται τά περασμένα σαν ένα μυθιστόρημα που τελείωσε και να ποδβέ-
πουν στο μέλλον σά σ' έν' άόριστο όνειρο, που λίγο τούς ένοιαζε για τήν πραγματοποίησή του. Αυτό ήταν άποτέλεσμα προπάντων τής εργασίας. Δύσκολα τήν συνήθίζει κανείς, αλλά σε λίγο γίνεται πηγή άληθινής ευδαιμονίας, που φτάνει για να έκανοποιή τόν φιλόπονο και δραστήριο άνθρωπο.

Η έπίδραση ήταν πιο φανερή στους ναύτες, συνηθισμένους στίς

βαρείες εργασίες τού πλοίου, και στός στρατιώτες που καθόνταν άργοι κι' έπλητταν κατά τó διάστημα τού μεγάλου ταξιδιού. Τώρα εργαζόνταν με χαρά και προθυμία. Οι κόποι τους άλλωστε δέν έμεναν χωρίς κάποια άμοιβή, που κινούσε τή ζωηρότερη άμύλλα: Στο νησί είχε βρεθεί κι' άρκετή ποσότης καπνού, που μαζεύθηκε, ξεράθηκε κι' έγινε μονοπώλιο τής κεντρικής Διοίκησης. Με τόν καπνό αυτό αποφάσισαν να πληρώνουν τούς εργάτες, σαν ήμερομίσθιο άνάλογο με τήν εργασία τού καθενός, κι' ή άμοιβή ήταν άρκετή για να κάνη εργασιακό και τόν όκη-
ρότερο, γιατί, καθώς ξέρουν όλοι, τó κάπνισμα είναι μια από τίς μεγαλύτερες άπολαύσεις των ναυτικών και των στρατιωτικών.

Τήν ίδια μεταβολή έδλεπε κανείς και στην κυρία Όμόλλου—και τήν Ανθή. Όλο τó ταξίδι από τó Σαϊγκόν πέρασε γι' αυτές με τó διάβασμα δυο-τριών μυθιστορημάτων, με χαμηλόφωνη φλυαρία, με λίγη μουσική και με ταχτική πλήξη έφτά ως όχτώ ώρων τó ήμερονύχτιο. Άλλά τέτοια ήταν πάντα ή ζωή τους, ούτε φανταζόνταν πώς όπηρχε και ζωή διαφορετική. Θα τίς έκανε να έκπληγούν πολύ αν τούς έλεγε κανένας, πώς φτάνοντας μια μέρα σ' ένα νησάκι τού νέου κόσμου, θά ντρεπόνταν για τήν όκηνηρία τους μέσα στη γενική δραστηριότητα και πώς μόναχες τους θά ζητούσαν εργασία. Όσως μάλιστα θά θυμωναν, αν άκουγαν πώς ή εργασία αυτή θάταν ράφιμο, μπάλωμα, πλύσιμο, περιποίηση άρρώστων κι' όλα τελοσπάντων έξέκλινα που κάνει μια καλή νοικοκυρά. Κι' άσφαλώς θά γελοούσαν αν τίς βεβαίωνε κανένας πώς σ' αυτά θάδρiscαν και μεγάλη εύχαριστηση.

Κι' όμως θάταν ή άλήθεια. Τήν ήμέρα που ό Παύλος παρουσίασε στη σύναξη τó πρόγραμμά του, καταγοητεύθηκαν κι' εκείνες οι δυο και χειροκρότησαν: αλλά ούτε στιγμή σκέφθηκαν πώς χρωστούσαν να λάβουν μέρος στην έκτέλεσή του, Ένόμιζαν πώς από τέτοια ταπεινώ-
ση τίς προφύλαγε ή κοινωνική τους θέση—«κυρίες» βλέπετε, ή μια γυναίκα κι' ή άλλη «κόρη άνωτέρων άγγλων άξιωματικών»—κι' οι περιποιήσεις που είχαν εκεί απ' όλους, άλλο δέν έκαναν παρά να τίς στηρί-
ζουν σ' αυτή τήν ιδέα.

(Ακολουθεί) ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΣΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΤΙ ΠΛΑΝΗ!

Όσως... ό, αν άλήθευε κείνο τó παραμύθι. Που σε μια χώρα, είναι λέει, άνθρωποι πετρωμένοι Όσως... τότε να μούφευγεν ό πόνος απ' τά στήθη; Δέ θάμουν θλιμμένη.

Κι' έν' ή ψυχή μου ευαίσθητη στόν κάθε ξένο πόνο Κι' οι ξένοι πόνοι είναι πολλοί και πιο πολλοί κρυμμένοι Θέλω να τούς τραβήξω έγώ, Μά δέν τó κατορθώνω, Κι' είμαι γι' αυτό θλιμμένη.

Θέλοντας τούς άλλοτινους τούς πόρους ν' άγκαλιάση Έίν' ή ψυχή μου τó πουλί, τ' άδύναμο που βάνει Τή λιγοστή του δύναμη τά σίδερα να σπύση Τρανού κλουβιού. Τί πλάνη!

Ό!... πάντα οι άνθρωποι πονούν δέν είναι πετρωμένοι! Και ή ψυχή μου δέν μπορεί τούς πόρους τους να γιάνη Και λένε όσοι με βλέπουνε βουβή, σκυφή, θλιμμένη: Είναι τρελλή!... Τί πλάνη!...

Βασίλισσα τού Πόνου

ΛΥΠΗ ΚΑΙ ΧΑΡΑ

Γι' αυτό ζευγάρι πάντα ή ή Λύπη κι' ή Χαρά μαζί.

Ι. Πολέμης

Σούρουπο. Ό ήλιος δύνονταί άφισε στόν ούρανό ένα έλαφρό μενεξεδένιο χρώμα που έπάνω του διαγράφονται καθαρά οι κορυφές των βουνών.

Όλη ή φύση ήσυχάει. Στόν ήσυχο άνηφορικό δρόμο κανένας διαβάτης δέν φαίνεται. Μόνο δυο λιγνές σιλουέττες προχωρούν άργά-
άργα.

Είναι δυο νέες γυναίκες. Η μια λιγνή, σιωπηλή, με κατάμαυρα μάτια, σά κυρτά της ματόκλαδα λάμπει ένα δάκρυ. Στο πρόσωπό της είναι ζωγραφισμένος ό πόνος κι' ή άπογοήτευση.

Η άλλη ψηλή, ξανθή, άνθοστολιστή. Τά κοραλένια της χείλη χαμογελούν και τά γαλανά της μάτια λάμπουν από ευτυχία.

Μόλις αυτή ή τόσο γελαστή άνέικρουσε τά μελαγχολικά μάτια τής άλλης, είπε:

— Ποιά είσαι συ που φαίνεσαι τόσο λυπημένη;

— Λύπη με φωνάζουν, άπάντησε.

— Έμένα με λένε Χαρά.

— Χαρά! είπε ή Λύπη, κι' όμως έγω ποτέ δέν τήν ένοιωσα, γιατί αιώνια πονώ.

Η καλή καρδιά τής Χαράς συμπόνεσε τή Λύπη κι' άμέσως ένα δάκρυ κύλισε σά ροδοβαμένα μάγουλά της. Τήν παρηγορεί με γλυκόλογα. Στίς Λύπης τó πονεμένο πρόσωπο άνθίζει για πρώ-
τη φορά ένα χαμόγελο.

Τό μελαγχολικό δάκρυ τής Λύπης όμορφαίνει πολύ τή Χαρά, όπως τó δροσρό της γέλιο όμορφαίνει τó πονεμένο πρόσωπο τής συντρόφισσας.

Η ζηλεμένη Χαρά λέγει στη Λύπη: — Αφού, καθώς βλέπω ή μια όμορφαίνει τήν άλλη, έλα να ήσουμε μαζί. Άγκαλιασμένες προχωρούν στόν έσοχικό δρόμο.

Τό φεγγάρι ανατέλλει.

Κάτω απ' τίς χλωμές του άκτίνες τά δυο αυτά άντίθετα αίσθήματα τού άνθρώπου ύπόσχονται τó ένα να συντροφεύη και να βοηθή πάντα τó άλλο.

Καμιά φορά χωρίζονται.

Η Λύπη πηγαίνει να πόνεση πάλι μερικες πληγωμένες καρδιές, αλλά να, έρχεται άμέσως ή Χαρά για να γιαι-
τρέψη τίς πληγές τους και να χύση μέσα τούς τήν παρηγοριά και τήν έλπίδα.
(Μίμηση)

Αγνή Καρδιά

ΣΤΗ ΡΕΜΜΑΤΙΑ

Σήμερα που ό καιρός άλλαξε. — τó άεράκι δυνάμωσε άρκετά, φέρνοντας μαζί του και μια μικρή μπόρα, κι' ό ήλιος μάς έπαιξε κρυφτούλι με τά συννεφάκια—σαν μύρισε τó χρώμα από τó νερό, μου θύμισε φθινόπωρο.

Κάθε τέτοια έποχή μάς έμεναν οι τελευταίες μέρες ν' άπολαύσουμε τήν έσοχή. Και σαν νά τ' έξερε μάς έτοίμαζε πάντα ένα άληθινά έσοχο δώρο: Πέντ' έξη μέρες έπειτα από τήν πρώ-
τη βροχή, μόλις ό καιρός καλυτέρευε λιγάκι και τó χρώμα δέν ήταν πολύ βρομεμένο, κατεβαίναμε στη ρεμματιά.

Τό παλιό γεφύρι είχε ξεπλυθεί τώρα πιά από τή σκόνη κι' είχε δροσιστεί με τή βροχή, από τή ζέστη τού καλοκαιριού. Έδώ κι' εκεί έβλεπε κανείς μικρές μωβ άκρούλες να ξεμυτίζουν από τó νεοποτισμένο από τή βροχή χώμα. Ήταν τά κυλάμυνα. Βλέπαμε πιά τά μωβ μικρά λουλουδάκια να βγαίνουν πλήθος από τή γή, δειλά-δειλά, σαν να φοβόνταν τόν ήλιο.

Στην αρχή ήταν μικρά, αλλά λίγο-λίγο μεγάλωναν. Κι' έπειτα, τέλεια, με τó λεπτό τους άρωμα και τ' όμορφο χρώμα, περιήφανα, έστόλιζαν, με φόντο τά μικρά-μικρά νιόβγαλτα χορταράκια, τó γεφύρι και τή ρεμματιά, φουτράνοντας και στίς ρίζες των έλιών ά-
κόμα.

Κάθε χρόνο κάποιο μου μένει απ' αυτά που, αν και ξεραμένο, έχει πάντα τó άρωμά του και μου θυμίζει τή δροσόλουστη ρεμματιά με τά θαυμάσια κυλάμυνα της.

Άφρός τού Ιονίου

ΔΙΠΛΑ ΣΤΟΝ ΤΑΦΟ ΣΟΥ

Φίλη γλυκειά!... Ό θάνατος ό κοσμοκράτορας σε πήρε τή στιγμή που ή φίλιά σου είχε γίνει για τήν καρδιά μου άνάγκη άβάστακτη, τή στιγμή που ή γλυκειά σου μορφή ήταν για μένα μοναδική παρηγοριά!

Χάθηκες τή στιγμή που τά γεμάτα άγάπη και τρυφερότητα λόγια σου έ-
χυναν βάλασμα στην τόσο δοκιμασμένη ψυχή μου.

Έκλαψα τó χαμό άδερφής λατρεμένης... Έκλαψα τó χαμό ιδανικών άγαπημένων!... Και σ' αυτά προστέθηκε κι' ό δικός σου άναπάντεχος χαμός.

Σ' έθαψα μαζί με τός άγαπημένα

πλάσματα. Έρρανα τó μικρούλι σου τάφο με τού χειμώνα τά λούλουδα και με τής ψυχής τά δάκρυα. Κι' ή φύση σε λίγο σκέπασε κι' αυτή τ' άσπρο τού τάφου σου μάρμαρο με πιο λευκό άκόμα σεντόνι, ρίχνοντας πάνω σου έν' άκόμα νεκρικό σάβανο: τó χιόνι!...

Λυπήθηκε κι' αυτή μαζί μου και σ' έρρανε με τής θλίψης της τά δάκρυα.

Μά τώρα... άδιαφορη στην τύχη που κατατρέπει τ' άδύναμα πλάσματα της, στολίζεται πάλι με τήν άστραφτερή άνοιξιάντικη φορεσιά της και δείχνει όλη της τήν όμορφιά γύρω απ' τίς κρύες τού Νεκροταφείου πλάκες... τά δέντρα στολίζονται και πάλι με τά σιλπνά — λές φρεσκομπογιατισμένα— φύλλα τους. Τά πουλιά τραγουδάνε μ' όλη τους τήν τέχνη, λές και θέλουν να παραβγούν τó ένα με τ' άλλο.

Κι' έγώ... μονάχη καθισμένη, τή νύχτα, στην πλάκα τού τάφου σου, νομίζω πώς βλέπω σένα, σαν άγοδιά-
βαίνει στο χρυσοποίκαλο ούρανό τ' άσημένιο φεγγάρι... Μ' αλίμονο! Είμαι μόνη! Μόνη... Μοναδική συντρο-
φιά έχω τó παραπονεμένο τραγούδι τού γκιώνη, ή κάποιο γρύλλο που κρύβεται στο χόρτο τού τάφου σου.

Τ' έν' οι δυστυχίες οι ανθρώπινες μπροςτά στο μεγάλο Άπειρο; Για τίποτα δέ λογαριάζονται.

Κι' όταν νοιώσω πόσο μόνη είμαι, όταν νοιώσω πώς κι' αυτή ή φύση, που για λίγο συμμερίστηκε τόν πόνο μου, τώρα χαιρείται, τότε... ό, τότε, φίλη, ξεσπάω σ' άτέλειωτο κλάμμα.

Μά νά!... άσπρίζει στόν ούρανό ή αύγή. Λίγο φώς πλανιέται τριγύρω... Μιά άνακούρηση νοιώθω. Η έλπίδα ξαναγυρίζει στην πονεμένη καρδιά μου Και σκέπτομαι... Όπως Έκείνος σηκώθηκε απ' τó παγωμένο μνήμα Του, έτσι κι' αυτούς θά σηκώση που τώρα κοιμούνται έδώ μέσα!... Κι' Αυτός ό ίδιος είναι που έύπνησε στην ψυχή μου τήν έλπίδα κι' έκανε τήν καρδιά μου να σκιρτήσει από χαρά... Κοιμήσου, φίλη μου. Η φύση μ' έμαθε πώς τίποτα δέ μένει σταθερό... Κι' έγώ σε λίγο θά σ' έρω. Κοιμήσου! Κι' ό Σωτήρας μας γλυκά μου ψιθύρισε πώς θά έυπνήσουμε μια μέρα!...

(Διασκευή απ' τó Γαλλικό)

Φίλημα Σκιάς

ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΕΝΑ ΠΛΑΤΑΝΙ

Είναι τó μεσημέρι μιας από τίς πιο ζεστές άνοιξιάντικες ήμέρες, και καθισμένη κάτω απ' ένα μεγάλο πλατάνι άπολαμβάνω τή θαυμάσια και εύχαριστη δροσιά του.

Δέν κοιμάμαι γιατί είναι κρύμα να χάνω τ' ώρατά εκείνο θέαμα που ά-
πλώνεται μπροστά μου.

Απέναντί μου ύψώνεται ένα βουνά-
λακι όλοπράσινο με τίς έλιές του και τ' άλλα δέντρα του.

Κάπου, κάπου φαίνονται κάτι άσπρά-
δια, τά προβάτάρια να τρέχουν και να πηδούν τρελλά, γιατί ζεσταίνονται κι' αυτά κάτω απ' τó αιώνιο, τó λαμπρό κι' άόβυστο άστέρι, τόν φωτεινό τόν ήλιο.

Μιά φλογέρα άκούγεται από μακριά, που παίζει τó γλυκό σκοπό της. Όλο τó θέαμα έκείνο μαζί με τίς σκέψεις που μου φέρνει τó δροσερό άεράκι, μοιάζει σαν παραμύθι.

Ναί, καθώς κοιτάζω καταμαγεμένη

γύρω μου συλλογίζομαι και λέω: «Γιατί να πω, ότι τα παραμύθια δεν είναι αληθινά;»

Μήπως, τι άκούω και βλέπω δεν μου θυμίζει τη χώρα των παραμυθιών;

Τά κουνουράκια από τα γίδια και τα πρόβατα ακούγονται από μακριά, και νομίζω ότι άκούω ένα όρατο μουσικό κομμάτι, που όλο απομακρύνεται, απομακρύνεται και φεύγει.

Κάπου εκεί κοντά μου ένα ρυάκι τρέχει και θά ήθελα να σηκωθώ να το πλησιάσω, να το άκούω καλύτερα και να πω λίγο από το δροσερό και γάργαρο νεράκι του.

Άλλά... το θέαμα εκείνο με κρατεί, και σά να μου λέη: «Μή, μη φεύγεις».

Σιγά σιγά ό ύπνος θέλει να με πάρει στα φτερά του, αλλά κάποιο δυνατό φύσημα κουνει τα φύλλα του ώριου δέντρου, που τόσο ποιηταί έχουν εξυμνήσει και ξυπνά.

Κόρη του Βόλγα

ΤΟ ΜΕΓΑ ΠΑΝΗΓΥΡΙ

Κυλάει ό χρόνος ό άπιαστος γοργά και μοναχός Διαβαίνουν με βίαση, 'Η μιά άκλουθώντας πάντοτε την άλλη, οι εποχές Στ' άτέλειωτο γιορτάσι.

Χαμογλώντας ή 'Ανοιξη τον σέρνει το χορό 'Ανθοστεφανωμένη Κι' άκολουθάει την 'Ανοιξη, το Θέρος καυτερό Που βαρετά διαβαίνει.

Δίπλα του το Φθινόπωρο, με κλάματα αυτό Και πάντα λυπημένο, Σέρνει κοντά το γέροντα Χειμώνα το σκυφτό, Τό χιονοφορτωμένο.

Κι' όλο γυρίζουν ό χορός μεγάλος και γοργοί Οί άμέτρητοί του οί γύροι. Χορεύοντας ή μιά άκλουθάει την άλλη εποχή Στο μέγα πανηγύρι.

Αμάραντος

ΜΗΝ ΚΛΑΙΣ...

'Η μικρούλα Νίνη κλαίει. 'Η μικρούλα Νίνη είναι άπαρηγόρητη. Άπειρα θερμά δάκρυα τρέχουν άπ' τα όλόμαντρα ματάκια της τα γεμάτα ίκνεία και βρέχουν το μαξιλάρι που είναι σκυμμένη πάνω. 'Η Νίνη είναι πολύ στενοχωρημένη. Άκούς εκεί νά τη μαλώση ή Μαρμίζελ, αυτή που κανείς ποτέ δεν της είπε κακό λόγο, δεν της πικρομίλησε. Και γιατί λόγοναλώς; Γιατί, λέει, δεν ήξερε σήμερα το μάθημά της. Μά μήπως φταίει αυτή άν χθές όλόκληρο το πρωί άπ' το διπλανό σπίτι δεν την άφηναν να μελετήση με τις φρονάρες τους, φταίει αυτή άν το χθεσινό άπόγευμα έβγαζε νάρθρον οί ξαδέρφες της, φταίει αυτή άν το πρωί ξημερώνοντας δεν υπόρεσε να ξυπνήση νωρίς για να διαβάση, άφου άργύπνησε όλη τη νύχτα;

Και δεν έφταναν τα λόγια, παρ'ότι της έδωσε κι' ένα μικρό μπατάκι. Ένα τόσο δα σιγανό, μα πόσο δυνατό

φάνηκε της Νίνης! Της φάνηκε πώς χιλιάδες χοντρές χερουάλες την χτυπούσαν άλύπητα και μύρια ραβδιά της πατούσαν το κορμί. Όχι, δεν έπεπε, δεν ήταν σωστό αυτό. Δεν έπρεπε να της φερθούν έτσι.

Αυτά σκεπτόταν ή μικρή Νίνη κι' έχυνε άφθονα δάκρυα. Αυτά κι' άλλα πάμπολα βασάνιζαν το μικρό μυαλό της και την έκαναν να κλαίη άδιάκοπα. Θεωρούσε τον έαυτό της ως τον πιο δυστυχισμένο του κόσμου.

Πάψε, άδωα μικρούλα, να κλαίς. Μην άφίνεις την γεμάτη ξενοιασιά ζωούλα σου να την δέρη η λύπη. Μην άφίνεις να τρέχουν τα δάκρυά σου γιατί άργότερα δεν θα σου μείνουν σάν ύπάρξει πραγματική συμφορά. Σφούγγιζε τα όλόμαντρα παιδιάκια ματάκια σου, πάρε την όψη που άριμότε στην ηλικία σου και γίνου ή ξενοιαστή μικρούλα που ήσουν χτές Μην άφίνεις να σε παραδέωνη ή θλίψη, μην άφίνεις το κεντρί της λύπης να κεντά τη φτωχή σου καρδούλα. Κάνε στο προσωπάκι σου ν' άνθίση πάλι το γέλιο της χαράς και φύλαξε τα δάκρυά σου για άλλοτε, όταν πραγματικό συμφορές πέπλο θα σκεπάξη την καρδιά σου, όταν πικρή συμφορά θα γεμίξη το είναι σου και με τα άγκαθερά κλαδιά της θα σου σπαράξη την καρδιά.

Πάψε πιά τα κλάματα και κοίταξε τ' άστέρια πόσο λαμπρίζουν άπόψε. Κοίταξε τ' άρνάκια πόσο χαρούμενα πηδούν, άκουσε τ' άγγα των πουλιών κελαϊδίσματα, που τόσο μοιάζουν με σένα. Άφησε να σκεπάση το πέπλο της λησμονιάς ό,τι σου σκίζει την καρδιά και γίνου πάλι ή μικρή εύτυχισμένη παιδούλα.

Νυφούλα τ' Ούρανο

ΒΑΡΚΟΥΛΑ

Στη μοναξιά π' άπλώνεται σιμά σου, έσύ είσαι ή μόνη της πνοή, βαρκούλα, με την ερημιά σου την άχαρή σου τη ζωή.

Βαρκούλα που σ' έχουν παραπεταμένη στην άμμουδιά την άπονη καρδιά, ξεσκλειδί, πόνου κομμάτι λαχτάρας παλιάς...

Βράχια σκόρπια, φύκια γλυστερούνε, γλάροι πεινούνε, κι' όλ' αυτά τη κατάντια της βαρκούλας οδηγούνε φοικτά. Τό δειλί σβήνει, αυγή άρχινά, τό κύμα ρέει σιγά μυστικά, και τη βαρκούλα θύμα του βλέπει πειραχτικά.

Σκόρπια τα ξύλα πέφτουν άργά, και της βαρκούλας τό κορμί άπογυμνώνουν οίκτρα, και κάθε ώρα που θε νάρθη του κάθε ξύλου ή σειρά, για τελευταία φορά τη βαρκούλ' άγκαλιάζει και φιλά.

Πόσα χρόνια ζωής περασμένης, πόσα όμορφα παλιά, δε θυμάται άμα φεύγει άπ' της μάννας του την άγκαλιά;

Τώρα πάνε όλα σβόσαν, όλα χαθήκαν για στενή φορά, τη δύση του ήλιου ή σκελετωμένη βαρκούλα άγναντεύει άλλη μιá φορά. Μά ή κατάρρα ξεφεύγει βαρεία και στά παγωμένα χείλη της βαρκούλας άργά ξεψυχά.

Κατάρρα στο κύμα που της έσκαβε τό λίκνο σάν ήταν στη χαρά τό άμοιρο κομμάρι της γεμάτο.

Στό σκελετωμένο της κορμί τη ζωή καταλαβαίνει στην τελευταία της στιγμή. Μά τό κύμα άπονο της κουκουλώνει και σε γυρό άφορ τη σαβανώνει.

Αύρα του Αρίωνος

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στό μάθημα της Φυσικής. 'Ο καθηγητής στη Δεβάντα άστεινέομενος:

— Πώς μπορούμε, παιδί μου, να γεμίσουμε ένα μπουκάλι με άέρα;

Κι' ή Δεβάντα άφηρημένη:

— Μά... με άεραντία.

(Γεγονός)

'Η Λουλού με βλέπει στη σκάλα του σπιτιού να μιλώ με τη μαμιά της και με ρωτά γιατί δεν άνεβαίνω έπάνω.

— Γιατί είμαι κουρασμένη, της λέω.

— Έ, τότε άνέβα μπουσουλώντας!

Μεγάλη Έλλάς

'Απορία του Κουφινοκεφαλάνη.

— Περίεργο πράγμα! Σήμερα έχω

τά γενέθλιά μου και κοιτάζω όλους

τους ήμεροδείκτες και κανέναν δεν τό

γράφει.

Φωτοβόλον 'Αστρον

— Μικρέ, πώς σε λένε;

— Τάκη.

— Και τό παράνομά σου;

— Δημητράκη!

Ροδαυγή

Δάσκαλος: — Κλίνε μου τη θύρα,

Τοτό.

— Μά είναι κλειστή, κύριε δάσκαλε!

Ξανθό Άραπάκι

'Η κυρία στη Μπεμπέκα:

— Ποιανού είσαι, κοριτσάκι μου;

— Το μπαμπά μου και της μαμιάς

μου!

Απόστολος Θεοδώρου

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΜΟΡΦΟΤΙΚΑ

ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Άπό τους έν παρενθέσει άριθμούς, ό πρώτος είναι τό ταχυδρομικό του Έσωτερικού και ό δεύτερος του Έξωτερικού.

'Ο 'Αγγελος της Άγάπης (με 60 εικόνες) δρ. 35 (15 και 29).

'Η Άδελφούλα μου, μυθιστόρημα Γρ. Ξενοπούλου (με 24 εικόνες) δρ. 20. (7,50 και 15).

'Η Απλή ζωή, υπό Άγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8 (1 και 2).

'Η Έπιτυχία εις την ζωήν, υπό Άγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8 (1 και 2).

'Η Έδνηχία, υπό Άγγέλου Κασιγόνη, δρ. 8 (1 και 2).

Τό Θύμα του Φθόνου, (με 20 εικόνες) δρ. 30. (9,50 και 20).

Παιδικόν Θέατρον, Γρ. Ξενοπούλου, δι' εορτάς Σχολείων και Οικογενειών, Α' Τόμος δρ. 20. (7,50 και 15). Β' Τόμος δρ. 20. (7,50 και 15).

Παιδικόν Πνεύμα, (Τομίδιον, Γ') δρ. 5. (1 και 2).

Πρώτος δ Νικίου, (με 24 εικόνες) δρ. 30. (9,50 και 20).

'Ο Πυρετοπόλης, (με 24 εικόνες) δρ. 30. (9 και 18).

Υπέρ Πατρίδος, (με 24 εικόνες) δρ. 30. (10,50 και 21).

'Ο Φώτης, έμμετρον διήγημα δρ. 7. (3,50 και 5,50).

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

'Αθήναι, 42 δδδς Εὐριπίδου
τὴν 20 'Ιουνίου 1934

ΔΕΝ παραλαμβάνω γράμματα με άνεπαρκές γραμματόσημο: ζυγίζετέ τα! —Δεν άπαντώ σε άπορίες που τις λύνει ό 'Οδηγός των Συνδρομητών: διαβάστε τον!

ΤΟ καλοκαίρι μπήκε. Άλλά για σάς θά μπή άμα τελειώσουν οι εξετάσεις κι' άρχίσουν οι διακοπές. Τότε θά είναι τό αληθινό καλοκαίρι. Και πώς θά τό περάσετε πιο εύχάριστα; Σας τό λέει μιá άγγελία που δημοσιεύω αυτόν τον καιρό και που σάς συσταίνω να την προσέξετε.

Τό 'Αστρο της Αύγης δεν ήξερε τους «κρεμαστούς κήπους» της Σεμράμιδος, κι' άμα είδε την άπάντησή μου στο προηγούμενο γράμμα της, ρώτησε τη μητέρα της που της είπε, και μάλιστα της διάβασε όλα τα σχετικά από τό λεξικό του Λαρούς. Τώρα ξέρει τί ήταν οι κρεμαστοί κήποι. Κι' όμως δεν ζηλεύει και τόσο τη Σεμράμιδα. Άπεναντίας νομίζει πως ή Σεμράμις θά ζήλευσε την άπάνω κι' άπ' τα τρία πατώματα του σπιτιού τάρ'όλα της. Και ξέρει γιατί; Γιατί έχει και... ραδιάλα. Κι' είναι τρέλλα, λέει, να κάθεται και πάνω, ανάμεσα σε μεσπολίτες, κορομηλιές, κερασιές — έχει, βλέπετε και δέντρα—κάτω από μιá ωραία τέντα για τον ήλιο κόκκινη και κίτρινη, και προπάντων τό βράδυ με τη σεληνή, και νά τους μουσικές και τραγούδι άπ' όλο τον κόσμο! Δοιπόν, τό 'Αστρο της Αύγης έχει δικίο. Όρισμένως ή Σεμράμις δεν είχε ραδιάλα!

Ταξιδιώτη, όχι πάντα. Συμβαίνει πολλές φορές να λάβω ένα κομμάτι για τη Σελλά και να μην τό άναφέρω στην άπάντησή μου, γιατί τό γράμμα που τό συνώδευε είχε πολλά σπουδαιότερα κι' έπρεπε νάπαντήσω σ' αυτά. Γενικά, όταν στέλνω κανείς μέσα σε γράμμα ένα κομμάτι και βλέπω νάπαντώ όπωσδήποτε σ' αυτό τό γράμμα, πρέπει να συπεραίνω πως έλαβα και τό κομμάτι και να περιμένω τη σειρά του. Έλαβα και τάλλο σου γράμμα με τό μεταφρασμένο ποίημα. Μόνο μερικοί στίχοι έχουν άποδοθεί τέλεια. Οι περισσότεροι έχουν έλαττώματα και στο μέτρο και στην έκφραση. Άλλ' από τους λίγους άκείνους χαλούς στίχους, συπεραίνω πως δεν θάρρηγαν να μεταφράξω μ' έπιτυχία γαλλικά ποιήματα έμμέτρως. Φωτογραφία σου έλαβα. Για τό άλλο που με ρωτάς, ούτε αυτό δεν έπιτρέπεται να σου πώ.

Δεν θά είσαι πιστεύω, καθόλου δυσαρστημένη, 'Ερείκη, άπ' αυτό τό ταξίδι στην Έλλάδα. Θά περάσεις τό καλοκαίρι σου σ' έν' από τα ωραιότερα της μέρη. Ναι, πολλές Διαπλάσοπούλες έχω εκεί και, άν βάλω μιá Μ. Άγγελία πως έπιθυμείς να τις γνωρίσεις, όλες θάρθουν να σε βρουν.

Εμείς εδώ, τους Έλληνες του Έξωτερικού

τους θεωρούμε Έλληνες σάν και μās, άδελφούς μας. Έκείνοι που τους θεωρούν «ξένους» κι' έκμεταλλεύονται μόνο περιγητές (!) είναι ταπεινοί άνθρωποι χωρίς έθνικά αισθήματα. Άλλ' αυτοί δεν είναι βέβαια παρ'ότι σπάνιες εξαιρέσεις. Μην κοιτάς άν πολλοί, πιστεύοντας πλούσιο είναι Έλληνα του Έξωτερικού, κοιτάζουν να έπωφεληθούν. Αυτό δεν σημαίνει πως τον θεωρούν και «ξένο». Μήπως και μ' έναν ντόπιο πλούσιο δεν κάνουν τό ίδιο; —Τό Πένταθλο ετοιμάζεται. Κι' ό 'Αναγίας λέει πως θά κάμη γρήγορα την Κυριακή. Μά ποιός τον πιστεύει; Όταν κυριεύετε περισότερο από την τριπελιά, ούτε λόγο έχει, ούτε όρκο.

Δεν άδράχει άμφιβολία, Μύρον της Άνδρου, ότι μπορεί κανείς, κατά τό νόμο, να στέλνη ταχυδρομικώς ό,τι θέλει ως χειρόγραφο—επομένως κι' ένα τετρά-

μιá λέξη; > ή να ρωτήσει: «θέλω να στείλω ό δραχμές σ' ένα περιοδικό» πως μπορώ να τις στείλω;». Θάδλεπες πως με μεγάλη προθυμία θά σου δάνειζαν τό μολύδι και θά σου άπαντούσαν «μ' έπιταγή ή με γραμματόσημο». Άλίμονο άν δεν έχη κανείς και τό λίγο αυτό θάρρος στη ζωή, στη ζωή που συχνά άπαιτεί πολύ μεγαύτερο... Με γαία τό καινούργιο σπίτι.

Εύχαριστώ, Μεταγχολική 'Ονειροδόλε, για τα τόσο καλά λόγια. Άλήθεια, πρέπει να μ' άγαπά πολύ ή Διαπλάσοπούλα εκείνη που, στην έρώτηση των Μ. Μυστικών «τί πράγμα θαυμάζετε περισότερο στη φύση;» έγραψε «τη Διάπλασι!» Άπό την άγάπη της, με θεωρεί και μένα σάν κάτι φυσικό—ένα δέντρο, ένα λουλούδι, έναν καρπό... Είπα στον κ. Φαίδωνα πως βιβλία του έχεις διαβάσει με τη Γλυκειά Παρηγοριά, κι' άνηούχως λίγο. «Ηταν όλα για την ηλικία τους; είπε» πόσο χρονών κορίτσια είναι;» Έπειτα όμως θυμήθηκε πως πρό όλ'όλου σέ... άρραδώνισαν, κι' ήσύχασε: «Α, είναι μεγάλες» τώρα μπορώ να διαβάσουν άπ' όλα». Κι' έγω δεν άκουσα ποτέ μου «νοστή φαντασία». Έκείνος που τό είπε, θά δινη στο έπίθετο «νοστή» άλλη σημασία, άγνωστη σέ μās. Για την έπιτυχία σου δεν άμφιβάλλω.

Όχι, Γολιάθ, δεν πρέπει να συπεραίνω άπ' αυτό πως είσαι... κουτός. Πόσο εύπνότατοι άνθρωποι δεν έχουν καμιά λογοτεχνική έπίδοση.

Άν ήσουν κουτός, θά μπορούσες να διευθύνεις όλη την έργασία του παλιού μαγαζιού, τώρα που κάμει υποκατάστημα στην κάτω πόλη; Τό ποίημά... έ μά τό ποιήμα είναι άλλο πράγμα! Κι' άφορ ήταν μάλιστα τό πρώτο που έκανες, δεν έπρεπε να περιμένεις έγκριση. Όταν είδες την άπόκριση, λυπήθηκες για τον κόπο σου, αλλά να ξέρεις πως κανέναν κόπο δεν πηγαίνει χαμένος άντελως: πάντα κάτι κερδίζει όποιος κοιτάζει. Ναι, παρατηρώ μέγαρά μου πως τώρα πιά δεν κάνεις πολλά όρθογραφικά λάθη και δεν μετανοώ καθόλου που σου έκαμα τότε την παρατήρηση.

Δεν υπάρχει άμφιβολία, Πριγκιπέσσα, κάθε ζωντανό πλάσμα έχει τους πόνους του και τις λύπες του. Κι' αυτή ή μικρή πεταλούδα, που τρελλοπετά μέσ' στα λουλούδια, τ'άδελφά της, θάν' εύτυχισμένη άν βρεθεί άζαφνα στα χέρια ενός παιδιού ή στη μύτη ενός πουλιού; 'Η διαφορά από τον άνθρωπο είναι που ή πεταλούδα αυτά τό δυστυχήματα δεν τά σκέπτεται, δεν τά φαντάζεται άπό πριν, για νάνησυχή, να φοβάται και να γίνεται δυστυχισμένη χωρίς να είναι. 'Η μεγαλύτερη δυστυχία του ανθρώπου είναι ή σκέψη, κι' όχι όπως λές, τό αισθήμα. Πάλι όμως, χωρίς τη σκέψη, τί θά διάφερε από τό ζώο; 'Η σκέψη είναι ή υπερκόη του, ή σκέψη, από άλλη άποψη, είναι ή εύχρησία του, κι' άς την πληρώνω πολλές φορές άκριβά... Και σ' σκέπτεσαι πολύ. Γι' αυτό είσαι μελαγχολική, άν και 14 χρονών κορίτσι. Πώς μπορώ να σε πώ δυστυχισμένη, άφορ σ' αυτό

Πώς θά περάσετε πιο εύχάριστα τό καλοκαίρι σας;

Είναι άπλούστατο: Θά προμηθευθήτε όσους περισότερους μπορείτε

“ΤΟΜΟΥΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,”

και θά τους πάρετε μαζί σας στο ταξίδι, στην έξοχή, όπου θά πάτε, —άλλά κι' όπου θά μένετε, —για να περάσετε τις Διακοπές.

Κι' ένας μόνον Τόμος της Β' Περιόδου, άρκει, με τις 400 του σελίδες, με τα τρία ή τέσσερα μυθιστορήματά του και με τα τόσα άλλα που περιέχει. Άν πάρετε μάλιστα από τους τόμους των τελευταίων ετών, 1929 έως 1933, που έχουν από 620 σελίδες ό καθένας και από 4-5 μυθιστορήματα, τί άλλο θέλετε;

Τιμοκατάλογος δημοσιεύεται στα φυλλάδια συχνά. Συμβουλευθήτε τον και κάμειτε έγκαίως την προμήθειά σας, άν θέλετε να περάσετε ΤΟ ΠΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

διο Μ. Μυστικών συμπληρωμένο—μέσα σε άνοιχτό φάκελλο, και να πληρώνω πολύ μικρότερο τέλος, παρ' άν τό έστειλε κλειστό σά γράμμα. Δυστυχώς, όλοι οι διευθυνταί και οι υπάλληλοι των Ταχυδρομείων δεν έχουν την ίδια αντίληψη και θεωρούν χειρόγραφο μόνο ένα διήγημα, ένα άρθρο, έν' αντίγραφο έγγραφου κτλ. ή τη λεγόμενη «τυπογραφική βλή», ό,τι στέλνεται δηλ. για να τυπωθή, να δημοσιευθή. Που να βρής λοιπόν άκρη! Γι' αυτό πρέπει να ρωτάς κάθε φορά ή γραμματόσημο θέλουν να βάλεις για κάθε

Παρακαλώ πολύ όσους χρωστούν τη συνδρομή τους να τη στείλουν τό γρηγορώτερο. Άς έχουν άπ' όψει τους, ότι οι συνδρομές αυτές είναι ό μόνος μου πόρος ή καθυστέρηση έπομένως δυσκολεύει πολύ τό έργο μου που άπαιτεί όχι μόνο μεγάλους κόπους, αλλά και μεγάλα έξοδα.

τί που στέλνεις. Όπωςδήποτε, άν έκανες μιάν άναφορά στη Διεύθυνση του Ταχυδρομείου, να έμβέτης αυτά τα πράγματα, έσως θάρριοκες τό δικίο σου.

Τόση δειλία, Κουνουτσόκη, είναι άδικαιολόγητη. Και μένα μάρεσει νάναι συνεσταλμένο τό κορτίκι, σερνό, ντροπαλό, αλλά ως ένα βαθμό. Δεν ήταν τίποτα σπουδαίο να πής: «εμοί δανείζεσαι, παρακαλώ, τό κόκκινο μολύδι σας να γράφω

θάρριοκες τό δικίο σου. Τόση δειλία, Κουνουτσόκη, είναι άδικαιολόγητη. Και μένα μάρεσει νάναι συνεσταλμένο τό κορτίκι, σερνό, ντροπαλό, αλλά ως ένα βαθμό. Δεν ήταν τίποτα σπουδαίο να πής: «εμοί δανείζεσαι, παρακαλώ, τό κόκκινο μολύδι σας να γράφω

θάρριοκες τό δικίο σου. Τόση δειλία, Κουνουτσόκη, είναι άδικαιολόγητη. Και μένα μάρεσει νάναι συνεσταλμένο τό κορτίκι, σερνό, ντροπαλό, αλλά ως ένα βαθμό. Δεν ήταν τίποτα σπουδαίο να πής: «εμοί δανείζεσαι, παρακαλώ, τό κόκκινο μολύδι σας να γράφω

βλέπω μία υπεροχή σου; Καί πώς μπορώ να μακαρίσω μία πεταλούδα, ένα πουλί, ή ένα κορίτσι που θάχε μυαλό πουλιού, περισσότερο από σένα; Κι' όταν ακόμα σου λέω πώς πρέπει να διώχνεις την πολλή μελαγχολία, κι' αυτό με τη σκέψη έννοω να τὸ κάνεις,

Με γιὰ, **Φίγκαρο**, τὸ πρῶτο μπάνιο (τὸ φτεινὸ βέβαια, ὅχι τὸ πρῶτο τῆς ζωῆς σου!) Μὰ πόσα κάνεις τὸ χρόνο, ἀφοῦ τὰρχίζεις τόσο νωρίς; Πού νὰ ξέρω γιατί δὲν σοῦ ἀπάντησε ἡ **Ναυτοπούλα** τῆς **Ἀνδρου** «μυστήριον» καὶ γιὰ μένα ἄλλο τόσο. Διαπλάσσοι-ες με ψευδώνυμο εἶναι περίπου 700. Ἐνῶν Διαπλάσσοι-ες πού με διαβάθρουν μόνο χωρίς νὰ λαβαίνουν μέρος στὴν κίνηση, ἢ πού μοῦ γράφουν μία φορὰ τὸ χρόνο, ὅταν ἀνανεώνουν τὴ συνδρομή τους, εἶναι τὰ τριπλά, τὰ τετραπλά.

Γι' ἄλλους δὲν ἔχω τόπο. Ὅλα τὰ ἐκτενῆ γράμματα πού περισσεύουν, τὰ φύλαξα γιὰ τὸ ἐρχόμενο.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Τώρα εἶναι ἀνοιξη» τῆς **Μακεδονοπούλας**. Ὁρατὸ θέμα καὶ ὅρατες εἰκόνες, ἀλλὰ ὑστερεῖ πολὺ στὸ μέτρο. Ἄς διαδόξῃ ἡ **Μ.** μερικὰ δόκιμα ποιήματα γιατί δὲν τῆς λείπει ἡ ποιητικὴ διάθεση. — «Τὸ χάραμα» τῆς **Θάλειας**, παιγνίδι ψευδωνύμων ὅχι ἀπὸ τὰ ὁρατότερα. Διαλέγετε καὶ κανένα ἄλλο θέμα. — «Ἐνα μικρὸ θῆμα στὸ δρόμο» τοῦ **Ι. Α.** Πολὺ τραγικὸ καὶ συγκινητικὸ, χωρίς νὰ εἶναι γραμμένον τόσο καλλιτεχνικά ὥστε νὰ δημοσιευθῇ μόνο γι' αὐτὸ τὸ λόγο. — «Ἀνοίξεις» τοῦ **Χιονισμένου Παργασσοῦ**. Ἐχει μερικὰς ὁρατὰς εἰκόνες, ἀλλὰ πολλὰς ἀνωμαλίες στὴ γλώσσα. Ἄς ξαναγραφῇ σὲ γλῶσσα πῶς δημοτικὴ καὶ πῶς εὐανάγνωστα. — Μία παράδοξος τοῦ **Πάσχα** τοῦ **Πύρρου**. Κάπως μπερδεμένο καὶ γραμμένον σὲ γλῶσσα πολὺ σχολαστικὴ. Δὲν ἔχει σχεδὸν καμμιά σχέση με τὸν τίτλο. — «Τὸ παράπονον τοῦ φύλου» τοῦ **Ἑλληνικοῦ Ἰδεώδους**. Πολὺ ὁρατὸ τὸ θέμα—φυσικά ἀφοῦ εἶναι τοῦ Richerpin—ἀλλὰ ἡ στιχογραφία ἐλαττωματικὴ καὶ οἱ φράσεις παραδιασμένες. — «Κλεῖτες τὸ φῶς» τοῦ «21». Ὅχι πολὺ καλογραμμένον καὶ χωρίς κανένα ἐνδιαφέρον. — Θὰ ἐξακολουθήσω.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: **Πύρρον** (λυπήθηκα πολὺ πού πέρασες μὴ τόσο βαρεὰ ἀρρώστεια· εὐτυχῶς πού ἦταν περαστικὴ καὶ τώρα βέβαια θὰ εἶσαι ἐντελὼς καλὰ· **Δανάην** (πολὺ ὁρατὸ τὸ μεγάλο γράμμα σου με τίς ἐντυπώσεις σου ἀπὸ τίς μεγαλοπρεπεῖς αὐτὲς γιορτὲς τῆς Ἐνώσεως· κι' ἐδῶ ὁ καιρὸς εἶναι πολὺ ὁρροσερός· εἴχαμε μάλιστα καὶ μεγάλες βροχὰς)· **Μάνην Κ. Στελανάτον** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ χαίρω πού θὰ λάβης μέρος καὶ στὴν κίνηση)· **Ζακυνθινὴν Ἀερογιαλιάν** (βραβεῖον ἔστειλα)· **Γλυκειάν Ἑλληνοπούλαν** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ καὶ τὰ περασμένα φύλλα τὸ ἔβιο ἔχουν, ὁρ. 2,50 τὸ καθένα)· **Μιλέναν Βαβυλοπούλου** (χαίρω πού ἔγινες καλὰ σοῦ ἔστειλα τὴ φωτογραφία)· **Κ. Ι. Μακρήν** (Ὁδηγὸν ἔστειλα· καλὴ ἐπιτυχία· πολὺ καλὰ θυμῶμαι τὴ μητέρα σου πού εἶχε αὐτὰ τὰ δυὸ ψευδώνυμα· πέ της τοὺς χαίρεταις μου)· **Μωραϊτικὸν Σταφύλι** (δὲν πειράζει· θὰ μοῦ γράψης πῶς συχνὰ μετὰ τοὺς διαγωνισμοὺς· σοῦ εἴχομαι καὶ ἐπιτυχία)· **Κλεοστῆραν Παλαιολόγου** (μετὰ χαρᾶς! τὸ ψευδώνυμο πού θέλεις εἶναι ἐλεύθερον· νὰ πάρης κι' ἕνα ὀδηγὸ νὰ ἰ-

δῇς τί πρέπει νὰ κάνης)· **Μάνβεθ** (θαμπὴ ἢ φωτογραφία, δὲν θάβγαίνε καλὰ κῆμα, γιατί τὸ θέμα εἶναι πολὺ ὁρατὸ)· **Βοεροπούλαν** (χαίρω πολὺ γιὰ ἐλ' αὐτὰ πού μοῦ γράφεις· μετὰ τίς ἐξετάσεις περιμένω καὶ περισσότερα)· **Ἀγραμπτελὴν** (εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ἐξοπαθῶμα· χαίρετῶ τὴ νέα μου φίλη κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃ κι' ἡ ἴδια· τὸ ἄλλο σου γράμμα τὸ φύλαξα γιὰ τὸ ἐρχόμενο)· **Μπάστερ Κήτον** (οἱ Ἀσκήσεις αὐτὲς εἶναι παρὰ τοὺς ὅρους τοῦ Διαγωνισμοῦ· μὰ δὲν τοὺς διάβασες στὴν προκήρυξη; ἔπειτα πέρασε κι' ἡ προθεσμία)· **Δαλίαν** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 15 'Ιουνίου θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 270οῦ Διαγωνισμοῦ. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι 23 Αὐγούστου.

346. Δεξιόγραφος

Θεὸ ἢ πλανήτη κόλλησες

Μὲ τίς... ἐφημερίδες,

Κι' ἕνα τρανὸ φιλόσοφο

Ἀπ' τὴν Κυρήνην εἶδες.

Λεβάντα

347. Συλλαβογραφίος

Ἀνὸς ὅτε μόνον τραγουδῶ

Καὶ τ' εἶν' αὐτὸ πού γίνεται;

Ὅλοι τὸ λένε θεραπευτικόν.

Τί εὐχάριστα πού πίνεται!

Νυφούλα τ' Ὀδρανεῦ

348. Μεταλεξισμός

[Ὅπως ὁ Μεταγραμματισμός. Μόνον ἀντὶ ἐνὸς γράμματος, ἀντικαθίσταται δολιχόληρος λέξις. Π. χ. **Σολωμός** - **σολοικος**, ὅπου ἀντὶ ὁμός, ἐτέθη **οἶκος**].

Νησί πού τόχει ναύαρχος

Καὶ στρατηγὸς γενναῖος,

Μὲ ζωὸ τάνικαδιστῶ

Πού καὶ τὰμάξια σύρει.

Καὶ νὰ ἕνας Σικυώνιος

Γλύπτης γνωστὸς ἀρχαῖος,

Πούχε τοῦ Μεγαλέξανδρου

Τὸ δῶμα γιὰ ἐργαστήρι.

(Νέον εἶδος) Ἑλληνικὸν Ἰδεῶδες

349. Ἀναγραμματισμός

Εἴμ' ἕνας ἀπ' τοὺς δώδεκα,

Τὰ δῶρα μου χαρίζετε,

Μ' ἂν μάναγραμματισετε,

Ψηλὸ βουνὸ θὰ ἰδῇτε.

Μιχ. Π. Νούσιας

350. Γωνία μετὰ Πυραμίδος

+ + + + + = Εἶδος χάριτος

+ + + + + = Ἐπίρρημα χρόνου

+ + + + + = Ἐθνικὸς εὐεργέ-

+ + + + + = Πτηνὸν [της

+ + + + + = Ἀρχ. ληστής

+ + + + + = Ἐπίθετον τ. Θεοῦ

+ + + + + = Νήσος τ. Ἰταλίας

Εἰς τὴν Πυραμίδα κατὰ σειρὰν ἐκ τῶν ἄνω: σύμφωνον, ἄγχιον ζῶον, χώρα τῆς Ἀσίας, μυθολογικὸν ζῶον. Οἱ σταυροὶ καθέτως κατὰ πού θεωροῦνται. Αἰώνιος Φυλλός

351. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 5 6 7 8 9 = Μυθικὸς βασιλεὺς

2 3 4 6 2 7 5 = Δόξα

3 6 7 4 5 = Οἰκοδομῆς, βιομηχα-

4 6 3 1 8 9 = Τρικυμία [νίας

5 1 7 4 7 5 = Δὲν εὐλογεῖται...

6 5 1 8 9 = Ποταμός

7 8 9 7 5 = Χώρα τῆς Μ. Ἀσίας

8 1 2 = Ἐπίρρημα τόπου

9 7 4 8 9 = Βυζαντινὸς μοναχὸς

Ὁλιβιέρους Κρόμβελ

352. Πτερωτὸν Γράμμα

Αἱ κάτωθι ζητούμενα λέξεις ἔχουν ἀπὸ ἓν γράμμα κοινόν - τὸ πτερωτὸν - τὸ ὁποῖον ἀπαντᾷ πρῶτον εἰς τὴν πρῶτην, δεύτερον εἰς τὴν δευτέραν, τρίτον εἰς τὴν τρίτην καὶ καθέτης:

1, Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης· 2, Βασιλεὺς τῆς Περγάμου· 3, Θεά· 4, Μῆν· 5, Νέα ἐπαρχία τῆς Γαλλίας· 6, Ἀρχαῖος γλύπτης· 7, Κόλπος τῆς Ἑλλάδος· 8, Πρῶμαχος τῆς Ἑλευθερίας

353. Ἐπιγραφὴ ἐκ Διπλῆς Ἀκροστιχίδος

* * Τὰ δύο πρῶτα γράμματα ἐκάστης * * τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων * * νὰ τεθοῦν εἰς τὴν θέσιν τῶν ἀ * * στερίσκων, ἀνὰ δύο, καὶ ν' ἀνα * * γνασθῇ ἡ σχηματισθεῖσα ἑ * * πιγραφὴ.

1, Βασιλεὺς τῆς Ρώμης· 2, Πόλις τῆς Γερμανίας· 3, Ἀρχαῖος ρήτωρ· 4, Πρωτεύουσα μεγάλου ἀσιατικοῦ κράτους· 5, Νῆσος τοῦ Ἰονίου· 6, Τὸ ἀπειρον καὶ πλανήτης.

Φρόνιμος Ταρραξίας

354. Ἑλληνοσύμφωνον

αε - ειοι - ια - σο

(Κοινωτάτη παροιμία) Τρίο Κορτεζίνο

355. Γεῖφους

ικι	ικι	σολ	σολ	ον	ον
ικι	Ν'	κα	ον	ον	ον
ικι	ικι	σολ	σολ	ον	ον
ικι		σολ		ον	Μασκώτ

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλ. 15

155. Ἐριον (ἔριγ-ῖον).—156. Φάβιος (φά-βι-ος).—157. Μῶμος-ὄμος.—158. Δέρας-ἔδρα.

159. Ρ

ΜΗΝ

ΜΗΝΑΣ

ΜΑΡΟΚΟΝ

ΑΒΕΣΣΑΛΩΜ

160. ΠΡΩΤΟΓΕ-

161. 165. Τὸ πτερωτὸν γράμμα εἶναι τὸ Α: (Ἀμαλία, ΠΑΛ-

μύρα. Δράμα, Μονάχον, Ἀθῆναι).—

166. ΜΑΝ-ΓΝ=Μηδὲν ἄγαν (Μιλτιά-

δης, Διονύσιος, Νίνος, Γέλων, Νέστος)

— 167. Νὰ ζήσῃ ἡ Διάπλασις (Να, ζ

εἰς ιη. διὰ πλά σ' εἰς).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΔΔ—332]

Ἀγραμπτελὴ, Πειραιώτακι, προκαταβολικά: κι' ἂν δῇς φανταστήκατε τὸ κάνουν τ' ἀποτελέσματα... μὴδέν; Ἀγνή

[ΔΔ—333]

Περὸν ὁσπορε, πῶς τόπαθες καὶ δὲν μιλάς; Ἐπέρασε ἡ προθεσμία μου. Μπετόβεν

[ΔΔ—334]

Προκηρύσσουμε δῆμιον διδραχμὸν διαγωνισμόν καλλιτεχνικῶν καρτῶν. Ἐφορεῖα Κερκύρας διὰ: Ἐμμεράδα. Ἀσκληπιδίος

[ΔΔ—335]

Μέρτζια, Τρελλούλα, Ἐλάτη, Μυρτούλα, Ζιζάνιο, περιμένω στὸν (ΔΔ' 320) διαγωνισμό.

Παυλὶνισσα τῶν Δολλαρίων